

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-08-11129

Chișinău

10 Iul. 2020

Biroul Permanent al Parlamentului

În temeiul art.73 din Constituția Republicii Moldova se prezintă spre examinare *proiectul de lege privind calitatea aerului atmosferic*, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. ~~13~~ din 9 decembrie 2020.

Responsabil de prezentarea în Parlament a proiectului de lege este Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

Anexe:

1. Hotărârea Guvernului privind aprobarea proiectului de lege (în limba română – (1 filă) și în limba rusă – (1 filă));
2. Proiectul de lege (în limba română – (43 file) și în limba rusă (53 file));
3. Nota informativă la proiectul de lege (5 file);
4. Raportul de expertiză al Centrului Național Anticorupție (4 file);
5. Expertizele Ministerului Justiției (2 file);
6. Declarația de compatibilitate (8 file);
7. Expertiza Grupului de lucru a Comisiei de Stat pentru reglementarea activității de întreprinzător (2 file);
8. Avizele ministerelor și autorităților vizate (21 file);
9. Sinteza obiecțiilor și recomandărilor (36 file);
10. Tabelul de concordanță (58 file);

**Secretar general adjunct
al Guvernului**

Roman CAZAN

Ex. Snejana Novac
Tel. 022 250234
snejana.novac@gov.md

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA		
D.D.P. Nr. <u>504</u>		
<u>"10"</u>	<u>12</u>	<u>2020</u>
Ora _____		

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373 22 250 101

Fax:
+ 373 22 242696

UE

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. 863

din 9 decembrie 2020

Chișinău

**Pentru aprobarea proiectului de lege
privind calitatea aerului atmosferic**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege privind calitatea aerului atmosferic.

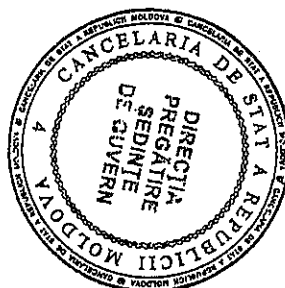
Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii,
dezvoltării regionale
și mediului

Ministrul sănătății,
muncii și protecției sociale

Ministrul justiției

ION CHICU

Ion Perju

Viorica Dumbrăveanu

Fadei Nagacevschi

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**LEGE****privind calitatea aerului atmosferic**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Prezenta lege transpune parțial Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 152 din 11 iunie 2008), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015 și Directiva 2004/107/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 23 din 26 ianuarie 2005), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015.

Capitolul I
DISPOZIȚII GENERALE**Articolul 1. Scopul legii**

Scopul prezentei legi constă în crearea cadrului juridic în vederea consolidării capacităților instituționale de monitorizare și de evaluare a calității aerului pentru identificarea și punerea în aplicare a măsurilor eficiente de reducere a emisiilor de poluanți la niveluri care să minimizeze efectele nocive asupra sănătății umane și a mediului ca întreg.

Articolul 2. Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta lege reglementează măsuri la nivel național privind:

a) evaluarea și monitorizarea calității aerului atmosferic pe întreg teritoriul țării pe baza unor metode și criterii comune, stabilite în conformitate cu prevederile standardelor Uniunii Europene și tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

b) obținerea informațiilor referitor la calitatea aerului atmosferic pentru a contribui la combaterea poluării aerului și a efectelor negative cauzate de aceasta, precum și pentru a monitoriza pe termen lung tendințele și îmbunătățirile rezultate în urma măsurilor luate la nivel național și regional;

c) furnizarea informației privind calitatea aerului atmosferic publicului;

d) menținerea calității aerului acolo unde aceasta corespunde standardelor privind calitatea aerului atmosferic stabilite în anexa nr. 2 și îmbunătățirea acestuia în alte cazuri;

e) asigurarea cooperării cu statele vecine în vederea reducerii poluării aerului atmosferic;

f) asigurarea realizării angajamentelor asumate în cadrul convențiilor și acordurilor internaționale, la care Republica Moldova este parte;

(2) Prezenta lege stabilește normative, regimuri de evaluare și regimuri de gestionare a calității aerului atmosferic, criteriile privind delimitarea teritoriului Republicii Moldova în zone și aglomerări, precum și măsuri de protecție pentru menținerea calității aerului conform standardelor Uniunii Europene;

(3) Prevederile prezentei legi nu se aplică asupra calității aerului interior și la locurile de muncă, reglementate prin regulamente sanitare privind calitatea aerului interior și norme în materie de securitate și sănătate la locul de muncă.

(4) Autorizarea și controlul emisiilor în aerul atmosferic vor fi reglementate prin alte acte normative.

Articolul 3. Noțiuni principale

În sensul prezentei legi, noțiunile utilizate au următoarele semnificații:

aerul atmosferic – amestec de gaze care alcătuiesc stratul inferior al atmosferei pământului, în sensul prezentei legi – troposfera;

aglomerare – zonă urbană cu o populație al cărei număr este egal sau depășește 250 000 de locuitori și densitatea populației pe km² justifică necesitatea evaluării și gestionării calității aerului atmosferic;

areal – suprafață de răspândire a fenomenului de poluare a aerului atmosferic;

contribuții din surse naturale – emisii de poluanți care nu rezultă direct sau indirect din activități umane, incluzând evenimente naturale cum ar fi activitățile seismice, incendiile de pe terenuri necultivate, furtuni, resuspensia sau transportul în atmosferă al particulelor naturale care provin din regiuni uscate;

compuși organici volatili (COV) – compuși organici proveniți din surse antropogene și biogene, alții decât metanul, care pot produce oxidanți fotochimici prin reacție cu oxizii de azot în prezența luminii solare;

depuneri totale sau acumulate – cantitatea totală de poluanți care este transferată din atmosferă pe suprafețe cum ar fi sol, vegetație, apă, clădiri etc., pe un anumit areal, într-un anumit interval de timp;

emisii din surse difuze de poluare – emisii eliberate în aerul atmosferic din surse de emisii nedirijate de poluanți atmosferici, cum sunt sursele de emisii fugitive, sursele naturale de emisii și alte surse care nu au fost definite specific;

hidrocarburi aromatice policiclice – compuși organici formați în totalitate din carbon și hidrogen, alcătuiți din cel puțin două cicluri aromatice condensate;

inventarul național al poluanților atmosferici – instrument de monitorizare a emisiilor poluanților atmosferici estimați la nivel național;

marja de toleranță – procentul din valoarea-limită cu care poate fi depășită acea valoare conform condițiilor stabilite în prezenta lege;

măsurări fixe – măsurări efectuate în puncte fixe, fie continuu, fie prin prelevare aleatorie, pentru a determina nivelurile concentrațiilor poluanților atmosferici, în conformitate cu obiectivele relevante de calitate a datelor;

modelare – utilizarea de reprezentări matematice ale proceselor fizice și chimice din atmosferă în vederea estimării cantitative a dispersiei și a impactului poluanților atmosferici;

măsurări indicative – măsurări care respectă obiective de calitate a datelor, cu utilizarea metodelor alternative, care completează informațiile obținute din măsurările în puncte fixe;

mercur total gazos – vapori de mercur elementar și radicali gazoși de mercur, care au o presiune de vapori suficient de mare pentru a exista în faza gazoasă;

nivel – concentrația unui poluant în aerul atmosferic sau depunerea acestuia pe suprafețe într-o perioadă de timp dată;

nivel critic – nivel stabilit al concentrației poluantului atmosferic evaluat pe baza cunoștințelor științifice, care, dacă este depășit, poate produce efecte adverse directe asupra anumitor receptori, cum ar fi copacii, plantele sau ecosistemele naturale, dar nu și asupra oamenilor;

obiectiv pe termen lung (OTL) – nivelul concentrației poluantului atmosferic care trebuie să fie atins, pe termen lung, cu excepția cazurilor în care acest fapt nu este realizabil prin măsuri proporționale, cu scopul de a asigura o protecție efectivă a sănătății umane și a mediului;

oxizi de azot – suma concentrațiilor volumice (ppbv) de monoxid de azot (oxid nitric) și de dioxid de azot, exprimată în unități de concentrație masică a dioxidului de azot ($\mu\text{g}/\text{m}^3$);

operator – orice persoană fizică sau juridică ce exploatează, controlează sau este delegată cu putere economică decisivă privind o activitate cu potențial impact asupra calității aerului atmosferic;

planuri privind calitatea aerului – planuri care stabilesc măsuri pentru a atinge valorile-limită sau valorile-țintă;

prag de alertă – nivelul care, dacă este depășit, există un risc pentru sănătatea umană la o expunere de scurtă durată a populației, în general, și la care trebuie să se acționeze imediat;

prag de informare – nivelul care, dacă este depășit, există un risc pentru sănătatea umană la o expunere de scurtă durată pentru categorii ale populației deosebit de sensibile și pentru care este necesară informarea imediată și adecvată;

prag superior de evaluare (PSE) – nivelul sub care, pentru a evalua calitatea aerului atmosferic, se poate utiliza o combinație de măsurări fixe și tehnici de modelare și/sau măsurări indicative;

prag inferior de evaluare (PIE) – nivelul sub care, pentru a evalua calitatea aerului atmosferic, este suficientă utilizarea tehnicilor de modelare sau de estimare obiectivă;

PM₁₀ – particule în suspensie care trec printr-un orificiu de selectare a dimensiunii, astfel cum este definit de metoda de referință pentru prelevarea și măsurarea PM₁₀, cu un randament de separare de 50% pentru un diametru aerodinamic de 10 μm;

PM_{2,5} – particule în suspensie care trec printr-un orificiu de selectare a dimensiunii, astfel cum este definit de metoda de referință pentru prelevarea și măsurarea PM_{2,5}, cu un randament de separare de 50% pentru un diametru aerodinamic de 2,5 μm;

rezoluție spațială – distribuția geografică și densitatea informațiilor și/sau a datelor;

stație – locul în care se efectuează măsurări sau se prelevează mostre din unul sau mai multe puncte de prelevare de pe același areal;

substanțe precursorale ale ozonului – substanțe care contribuie la formarea ozonului de la nivelul solului (ozonul troposferic);

ținta națională de reducere a expunerii – reducerea procentuală a expunerii medii a populației, stabilită pentru anul de referință cu scopul de a reduce efectele dăunătoare asupra sănătății umane, care trebuie să fie atinsă, acolo unde este necesar, într-o perioadă dată;

valoare-limită – nivelul stabilit pe baza cunoștințelor științifice, în scopul evitării și prevenirii producerii unor evenimente dăunătoare și reducerii efectelor acestora asupra sănătății umane și a mediului ca întreg, care se atinge într-o perioadă dată și care nu trebuie depășit odată ce a fost atins;

valoare-țintă – nivelul stabilit, în scopul evitării și prevenirii producerii unor evenimente dăunătoare și reducerii efectelor acestora asupra sănătății umane și a mediului ca întreg, care trebuie să fie atins pe cât de posibil într-o anumită perioadă;

zonă – o parte a teritoriului țării delimitată în scopul monitorizării, evaluării și gestionării calității aerului atmosferic.

Articolul 4. Principiile de bază

La executarea prezentei legi se respectă următoarele principii:

- 1) gestionării durabile a calității aerului atmosferic;
- 2) prevenirii poluării;
- 3) precauției în luarea deciziilor;
- 4) „poluatorul plătește”;
- 5) transparenței și accesibilității.

Articolul 5. Stabilirea zonelor și aglomerărilor

(1) În scopul monitorizării, evaluării și gestionării calității aerului atmosferic pe întreg teritoriul Republicii Moldova se stabilesc aglomerări, zone de evaluare și zone de gestionare a calității aerului atmosferic.

(2) Identificarea și stabilirea zonelor și aglomerărilor se efectuează de către Agenția de Mediu în baza evaluării preliminare a calității aerului atmosferic în conformitate cu Regulamentul cu privire la monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic, aprobat de Guvern.

(3) În baza aglomerărilor și zonelor delimitate se constituie Rețeaua națională de monitorizare a calității aerului (RNMCA) în conformitate cu actele normative aprobate de Guvern.

Articolul 6. Sistemul de evaluare și de gestionare a calității aerului atmosferic

(1) Punerea în aplicare a prevederilor prezentei legi la nivel național se realizează prin două sisteme integrate, care asigură cadrul organizatoric, instituțional și legal de cooperare între autoritățile și instituțiile publice cu competențe în domeniu, în scopul evaluării și gestionării calității aerului pe întreg teritoriul țării, precum și pentru informarea publicului cu privire la calitatea aerului atmosferic, care se clasifică în:

a) Sistemul Național de Monitorizare și Gestionare Integrată a Calității Aerului (SNMGICA);

b) Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici (SNIEPA).

(2) SNMGICA asigură cadrul instituțional, normativ și procedural pentru desfășurarea activităților de monitorizare și gestionare a calității aerului atmosferic pe teritoriul Republicii Moldova pentru atingerea următoarelor obiective:

a) asigurarea evaluării calității aerului atmosferic în zonele și aglomerările de pe întreg teritoriul țării;

b) asigurarea monitorizării calității aerului atmosferic prin RNMCA;

c) realizarea măsurilor de reducere a poluării aerului atmosferic prin aplicarea regimurilor de gestionare a calității aerului atmosferic;

d) obținerea de informații veridice în timp real cu privire la calitatea aerului atmosferic pentru informarea autorităților publice și a publicului larg.

(3) SNIEPA asigură cadrul instituțional, normativ și procedural pentru realizarea inventarelor privind emisiile de poluanți în atmosferă pe întreg teritoriul țării și raportarea inventarului național în conformitate cu prevederile convențiilor și acordurilor internaționale în domeniu, la care Republica Moldova este parte.

Capitolul II

ATRIBUȚII ȘI RESPONSABILITĂȚI

Articolul 7. Atribuțiile Guvernului

Guvernul:

- 1) determină obiectivele și stabilește direcțiile prioritare ale politicii de stat în domeniul protecției aerului atmosferic;
- 2) coordonează activitatea tuturor autorităților publice cu atribuții în domeniul calității aerului;
- 3) aprobă cadrul normativ și instituțional pentru punerea în aplicare a prezentei legi;
- 4) aprobă delimitarea teritoriului Republicii Moldova în zone și aglomerări și cadrul normativ privind instituirea și funcționarea RNMCA.

Articolul 8. Atribuțiile Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului este responsabil de implementarea politicii de stat în domeniul gestionării durabile a calității aerului atmosferic și:

- 1) elaborează și promovează politicile, cadrul normativ în domeniul calității aerului atmosferic și constituie punctul oficial de contact pentru convențiile și acordurile internaționale aferente prezentei legi la care Republica Moldova este parte;
- 2) asigură elaborarea, actualizarea și aplicarea normelor și reglementărilor privind monitorizarea și evaluarea emisiilor de poluanți în aerul atmosferic în temeiul și pentru executarea legii;
- 3) asigură conlucrarea cu autoritățile și instituțiile specializate în domeniile sănătății publice, agriculturii, economiei, transportului, industriei, privind implementarea eficientă a legislației în domeniul calității aerului atmosferic;
- 4) elaborează programul național de control al poluării atmosferice în conformitate cu prevederile Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat de Guvern;
- 5) include în documentele de politici sectoriale pentru domeniile agriculturii, producerea alimentelor și dezvoltare regională și rurală, măsuri de reducere a impactului asupra calității aerului atmosferic și a mediului ca întreg;
- 6) elaborează Metodologia de elaborare a planurilor privind calitatea aerului și a planurilor de menținere a calității aerului, aprobată de Guvern;
- 7) coordonează funcționarea SNMGICA, SNIIEPA și RNMCA;
- 8) coordonează Raportul privind calitatea aerului atmosferic la nivel național, cu referire la toți poluanții care intră sub incidența prezentei legi, elaborat de către Agenția de Mediu;

9) contribuie la asigurarea accesului autorităților publice și a publicului larg la informația cu privire la calitatea aerului atmosferic;

10) elaborează și promovează politici în scopul realizării angajamentelor asumate în cadrul tratatelor și acordurilor internaționale aferente prezentei legi, la care Republica Moldova este parte;

11) informează operativ Guvernul despre nivelul de depășire a pragurilor de emisie în aer în cazurile excepționale;

12) coordonează Inventarul național privind emisiile de poluanți în atmosferă și asigură prezentarea acestuia organismelor internaționale la care Republica Moldova este parte;

13) examinează și coordonează, la propunerea Agenției de Mediu, amplasarea punctelor fixe de monitorizare și lista poluanților evaluați în cadrul RNMCA;

14) pune la dispoziția Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale datele relevante privind calitatea aerului atmosferic provenite din RNMCA în scopul identificării și evaluării riscurilor pentru sănătatea umană.

Articolul 9. Atribuțiile Ministerului Sănătății, Muncii și Protecției Sociale

(1) Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale are următoarele atribuții și responsabilități:

a) evaluează riscurile asupra stării de sănătate a populației în relație cu calitatea aerului atmosferic și elaborează măsuri de diminuare a impactului negativ al calității aerului asupra sănătății;

b) participă la elaborarea și actualizarea normelor și reglementărilor privind calitatea aerului atmosferic;

c) elaborează metodologiile de evaluare a riscului asupra stării de sănătate a populației, vizând și protecția grupurilor sensibile ale populației, ca urmare a expunerii la poluanți atmosferici;

d) informează publicul cu privire la riscurile pentru sănătatea populației în relație cu calitatea aerului atmosferic;

e) participă, în limita competențelor, la elaborarea și punerea în aplicare a planurilor privind calitatea aerului;

f) elaborează și pune în aplicare politici de prevenire a bolilor condiționate de poluarea aerului atmosferic în cadrul programelor naționale de control a bolilor;

g) asigură colaborarea internațională în domeniul calității aerului și sănătății și raportează organismelor internaționale specializate datele referitoare la starea de sănătate a populației în relație cu calitatea aerului atmosferic;

h) stabilește țintele naționale de reducere a expunerii populației la diferiți poluanți din aerul atmosferic pentru a reduce efectele dăunătoare asupra sănătății și termenele de atingere a acestora;

i) poate efectua activități suplimentare de monitorizare și evaluare a calității aerului atmosferic și măsurări indicative, cu prelevare pasivă sau secvențială în puncte fixe, pentru a evalua riscurile privind starea de sănătate a populației, conform prevederilor prezentei legi;

j) aprobă zone de protecție sanitară în jurul întreprinderilor și al instalațiilor industriale, la o anumită distanță de teritoriile protejate, zonele de odihnă și de recreere a populației, instituțiile balneare, medico-sanitare, preșcolare, de învățământ și casele de locuit, în scopul diminuării impactului poluanților aerului atmosferic asupra sănătății populației.

(2) În cazul informării de către Agenția de Mediu despre existența riscului de depășire a pragului de alertă și/sau a pragului de informare, evaluează în regim de urgență riscurile pentru sănătatea populației și propune măsuri imediate și preventive care trebuie luate pentru protecția sănătății populației.

Articolul 10. Atribuțiile Ministerului Economiei și Infrastructurii

Ministerul Economiei și Infrastructurii are următoarele atribuții și responsabilități:

1) consideră și include în programele sectoriale pentru activitățile din transport, industrie și energetică, în limita competențelor funcționale, prevederi și măsuri care vizează reducerea impactului asupra calității aerului atmosferic și a mediului ca întreg, dezvoltând politici pentru susținerea tehnologiilor mai puțin poluante;

2) elaborează reglementări normative cu privire la emisiile provenite de la vehiculele rutiere (Euro 5 și Euro 6) și stabilește condițiile tehnice pentru mijloacele de transport, în vederea diminuării impactului emisiilor asupra calității aerului atmosferic;

3) elaborează norme privind transportul mărfurilor periculoase, inclusiv cele care pot afecta calitatea aerului atmosferic.

Articolul 11. Atribuțiile Agenției de Mediu

Agenția de Mediu întreprinde măsuri de implementare a actelor normative în domeniul gestionării durabile a calității aerului atmosferic și:

1) asigură implementarea cadrului normativ privind calitatea aerului atmosferic, monitorizează și raportează periodic Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului despre nivelul realizării acestuia, prezintă propuneri de modificare a actelor normative în domeniu;

2) acordă suport Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului la elaborarea actelor normative privind evaluarea și gestionarea calității aerului atmosferic;

3) elaborează și transmite spre avizare Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului în fiecare an, până la data de 1 decembrie, Raportul privind calitatea aerului atmosferic la nivel național pentru anul anterior, cu referire la poluanții care intră sub incidența prezentei legi și

Inventarul național privind emisiile de poluanți în atmosferă însoțit de raportul aferent, în conformitate cu prevederile Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi;

4) elaborează Inventarul național privind emisiile de gaze cu efect de seră, în conformitate cu prevederile Regulamentului privind instituirea și funcționarea sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1277/2018 și prezintă Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului spre avizare;

5) asigură funcționarea SNMGICA și SNIEPA, precum și administrarea RNMCA, inclusiv a stației de monitorizare în context transfrontalier, conform Programului European de Monitorizare și Evaluare a Poluanților (EMEP);

6) realizează clasificarea în regimuri de evaluare și regimuri de gestionare a ariilor din zone și aglomerări, pe baza rezultatelor măsurărilor și a studiilor de modelare, conform prevederilor art.19 și 27 și o prezintă Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului spre avizare;

7) ține Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți;

8) elaborează metodologia privind evaluarea și validarea datelor de calitate a aerului atmosferic, obținute în urma monitorizării calității aerului atmosferic;

9) acordă suport autorităților publice locale în elaborarea planurilor privind calitatea aerului atmosferic la nivel local, aplică procedura de evaluare strategică de mediu asupra acestora și monitorizează, împreună cu Inspectoratul pentru Protecția Mediului, implementarea lor;

10) propune Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului spre coordonare amplasarea de puncte fixe de monitorizare și lista poluanților evaluați în cadrul RNMCA;

11) asigură informarea publicului și autorităților publice interesate privind calitatea aerului atmosferic, nivelul de depășire a pragurilor de emisie în aer, inclusiv în cazurile excepționale;

12) asigură acuratețea, corectitudinea și caracterul complet al informațiilor furnizate, precum și validarea primară a datelor;

13) informează Ministerul Sănătății, Muncii și Protecției Sociale despre existența riscului de depășire a pragului de alertă și/sau a pragului de informare, în scopul identificării și evaluării riscurilor pentru sănătatea umană;

14) elaborează prognoze privind nivelul poluării aerului atmosferic;

15) elaborează și asigură difuzarea avertizărilor operatorilor în cazul manifestării nivelurilor înalte de poluare;

16) autorizează emisiile de poluanți în aerul atmosferic;

17) elaborează informații și rapoarte în formatele stabilite de către Agenția Europeană de Mediu, EUROSTAT, de către secretariatele convențiilor și protocoalelor în domeniul protecției aerului atmosferic, la care Republica

Moldova este parte, și le prezintă Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului;

18) stabilește zonele de protecție pentru punctele fixe de măsurare și informează autoritățile competente cu privire la delimitarea acestora;

19) aprobă, în comun cu unitățile administrativ-teritoriale, listele întocmite în urma încadrării în regimuri de gestionare din zone și aglomerări;

20) solicită și primește gratuit, în condițiile legii, date și informații generalizate cu privire la calitatea aerului atmosferic,

21) organizează, împreună cu alte autorități publice și cu organizațiile neguvernamentale, ateliere de instruire asupra implementării cerințelor de calitate a aerului atmosferic, acțiuni de educație și conștientizare ecologică a populației în domeniul protecției aerului atmosferic.

Articolul 12. Atribuțiile Inspectoratului pentru Protecția Mediului

Inspectoratul pentru Protecția Mediului are următoarele atribuții și responsabilități:

1) asigură controlul în vederea respectării dispozițiilor prezentei legi;

2) acordă suport Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului la elaborarea actelor normative privind evaluarea și gestionarea calității aerului atmosferic;

3) efectuează controlul realizării măsurilor de protecție a aerului, stabilite în actele permissive eliberate de Agenția de Mediu cu privire la calitatea aerului atmosferic/planurile privind calitatea aerului atmosferic, precum și în planurile de menținere a calității aerului atmosferic;

4) efectuează controlul privind stabilirea cauzelor poluării aerului atmosferic și propune măsuri de remediere;

5) verifică procesul de raportare de către operatori a datelor despre emisiile de poluanți atmosferici în Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți, în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului 373/2018 cu privire la Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți;

6) verifică respectarea utilizării echipamentelor, prevăzute în actele de reglementare emise de autoritățile publice pentru protecția mediului, de către operatorii economici, în scopul automonitorizării emisiilor de poluanți în atmosferă;

7) efectuează controale în modul și limita prevăzute de lege în vederea depistării și contracarării activităților cu impact negativ asupra aerului atmosferic;

8) efectuează testarea, cu mijloace de măsurare omologate și verificate metrologic, a emisiilor de noxe ale autovehiculelor aflate în trafic rutier;

9) constată cazurile de încălcare a legislației în domeniu și aplică sancțiuni conform actelor normative; calculează prejudiciul cauzat mediului ca urmare a încălcării actelor normative și permissive cu privire la calitatea aerului atmosferic;

10) informează Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului și Agenția de Mediu în cazul constatării unor neconformități cu impact major asupra calității aerului atmosferic sau, la solicitarea acestora, prezintă informații referitor la rezultatele controalelor efectuate, propune sistarea și retragerea actelor permissive eliberate în cazurile de neconformare constatate.

Articolul 13. Atribuțiile Serviciului Hidrometeorologic de Stat

Serviciul Hidrometeorologic de Stat are următoarele atribuții și responsabilități:

1) transmite, la cerere, cu titlu gratuit Agenției de Mediu informații cu privire la climatologia zonelor și aglomerărilor;

2) realizează prognoze meteorologice și le transmite, cu titlu gratuit, Agenției de Mediu în scopul aplicării planurilor de calitate a aerului atmosferic și a monitorizării efectelor măsurilor luate.

Articolul 14. Atribuțiile Agenției „Moldsilva”

Agenția „Moldsilva” are următoarele atribuții și responsabilități:

1) coordonează procesul de implementare a principiilor de dezvoltare durabilă a fondului forestier corelat cu datele de calitate a aerului atmosferic;

2) evaluează riscurile cu privire la starea vegetației și a pădurilor, corelată cu datele de calitate a aerului atmosferic, pe care le prezintă anual Agenției de Mediu;

3) participă la elaborarea și punerea în aplicare a planurilor privind calitatea aerului/planurilor de menținere a calității aerului.

Articolul 15. Autoritățile administrație publice locale

(1) Autoritățile administrației publice locale au următoarele atribuții:

a) organizează, la nivelul autorității administrației publice locale de nivelul al doilea, în colaborare cu agențiile teritoriale de mediu, elaborarea planurilor privind calitatea aerului/planurilor de menținere a calității aerului în conformitate cu Metodologia de elaborare a planurilor privind calitatea aerului și a planurilor de menținere a calității aerului. Supune aceste planuri procedurii de evaluare strategică de mediu și le prezintă spre aprobare consiliului local;

b) monitorizează, la nivelul autorității administrației publice locale de nivelul al doilea, împreună cu organele teritoriale pentru protecția mediului, realizarea planurilor privind calitatea aerului/planurilor de menținere a calității aerului atmosferic;

c) elaborează și prezintă anual Agenției de Mediu raportul privind realizarea planurilor privind calitatea aerului/planurilor de menținere a calității aerului și efectele acestora;

d) contribuie la planificarea amplasamentului stațiilor de monitoring și delimitarea zonelor de protecție aferente, în comun cu autoritățile și instituțiile cu competență în domeniu, în vederea includerii acestora în planurile de urbanism.

(2) Autoritățile publice locale de nivelul întâi asigură, la nivel local, respectarea dispozițiilor prezentei legi aflate în sfera lor de responsabilitate și contribuie la realizarea atribuțiilor prevăzute la alin. (1), în limita posibilităților financiare.

Articolul 16. Responsabilitățile operatorilor care desfășoară activitate cu potențial impact asupra aerului atmosferic

Operatorii au următoarele atribuții și responsabilități:

1) participă la elaborarea la nivel local a planurilor privind calitatea aerului/planurilor de menținere a calității aerului și respectă obligațiile ce le revin prin acestea;

2) aplică măsuri de reducere a emisiilor de poluanți în aerul atmosferic, prevăzute în planurile privind calitatea aerului;

3) anunță Inspectoratul pentru Protecția Mediului în cazul producerii unor avarii, accidente, incidente, opriri/porniri accidentale etc. și în cazul înregistrării depășirii valorilor-limită a emisiilor de poluanți;

4) monitorizează emisiile de poluanți în aerul atmosferic la instalațiile aflate în gestiune, utilizând metodele și echipamentele stabilite în conformitate cu prevederile prezentei legi;

5) oferă Agenției de Mediu informațiile solicitate în vederea elaborării inventarului de emisii;

6) operatorii care desfășoară una sau mai multe activități prevăzute în anexa nr. 1 la Regulamentul privind Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 373/2018, raportează anual în modul și termenele specificate în anexa nr. 3 la Regulamentul privind Registrul național al emisiilor și al transferului de poluanți, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 373/2018;

7) asigură puncte de prelevare și control al emisiilor de poluanți în aer, în conformitate cu actele de reglementare;

8) întreprind măsurile necesare pentru înlăturarea cauzelor și consecințelor asupra calității aerului atmosferic în cazul înregistrării depășirii valorilor-limită a emisiilor de poluanți, inclusiv întreruperea temporară a activității instalației care a generat această situație.

Capitolul III **EVALUAREA CALITĂȚII AERULUI ATMOSFERIC**

Secțiunea 1

Evaluarea calității aerului atmosferic privind dioxidul de sulf, dioxidul de azot și oxizii de azot, particulele în suspensie, plumbul, benzenul, monoxidul de carbon, arsen, cadmiul, nichelul și benzo(a)pirenul

Articolul 17. Criteriile de evaluare a calității aerului atmosferic

(1) Calitatea aerului atmosferic este evaluată în baza valorilor-limită respectate într-o perioadă de timp determinată și care nu trebuie depășite odată atinse.

(2) Agenția de Mediu realizează evaluarea calității aerului atmosferic prin estimarea concentrațiilor poluanților în comparație cu standardele și obiectivele calității aerului atmosferic, stabilite în anexa nr. 2.

Articolul 18. Evaluarea calității aerului atmosferic

(1) Evaluarea preliminară a calității aerului atmosferic se efectuează în scopul delimitării întregului teritoriu al Republicii Moldova în zone și aglomerări, precum și al proiectării, stabilirii și/sau modificării ulterioare a RNMCA în conformitate cu prevederile prevăzute la anexa nr. 3, secțiunea a 2-a.

(2) Evaluarea permanentă a calității aerului atmosferic se realizează în toate zonele și aglomerările delimitate în funcție de nivelurile poluării observate în raport cu pragurile de evaluare, prevăzute la anexa nr. 3, secțiunea 1, poziția A, care se clasifică în:

- a) pragul inferior de evaluare;
- b) pragul superior de evaluare.

Secțiunea a 2-a

Regimul de evaluare a calității aerului atmosferic

Articolul 19. Regimul de evaluare

(1) În scopul evaluării calității aerului atmosferic pentru dioxidul de sulf, dioxidul de azot, oxizii de azot, particule în suspensie PM_{10} și $PM_{2,5}$, plumb, benzen, monoxid de carbon, arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, în fiecare zonă sau aglomerare se delimitează arii care se clasifică în regimuri de evaluare, în funcție de pragurile superior și inferior de evaluare.

(2) Fiecare zonă sau aglomerare se clasifică în funcție de pragurile de evaluare și se aplică regimuri de evaluare după cum urmează:

- a) regim de evaluare I, în care nivelul de poluare a aerului este mai mare decât pragul superior de evaluare stabilit prin măsurări fixe;
- b) regim de evaluare II, în care nivelul de poluare a aerului este mai mic decât pragul superior de evaluare, dar mai mare decât pragul inferior de evaluare stabilit prin tehnici combinate;
- c) regim de evaluare III, în care nivelul de poluare a aerului este mai mic decât pragul inferior de evaluare stabilit prin modelare și/sau estimare obiectivă.

(3) Clasificarea în regimuri de evaluare se reexaminează cel puțin o dată la fiecare 5 ani, în conformitate cu procedura prevăzută la anexa nr. 3, secțiunea 1, poziția B.

(4) Clasificarea în regimuri de evaluare poate fi revizuită la intervale mai scurte de timp, în cazul unor modificări semnificative ale activităților care pot contribui la majorarea sau micșorarea concentrațiilor de dioxid de sulf, dioxid de azot sau, unde este cazul, oxizi de azot, pulberi în suspensie, plumb, benzen sau monoxid de carbon.

Articolul 20. Criterii de evaluare privind dioxidul de sulf, dioxidul de azot, oxizii de azot, particule în suspensie PM_{10} și $PM_{2,5}$, plumbul, benzenul, monoxidul de carbon, arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren

(1) Evaluarea calității aerului atmosferic în zonele și aglomerările clasificate conform regimului de evaluare I este realizată prin tehnici de măsurare în puncte fixe. În scopul furnizării informației adecvate, evaluarea poate fi suplimentată, la necesitate, cu modelare și/sau măsurări indicative pentru distribuția spațială a calității aerului atmosferic.

(2) Evaluarea calității aerului în zonele și aglomerările clasificate conform regimului de evaluare II este realizată prin combinații de măsurări în puncte fixe și tehnici de modelare, și/sau măsurări indicative.

(3) Evaluarea calității aerului în zonele și aglomerările clasificate conform regimului de evaluare III este realizată prin tehnici de modelare sau tehnici de estimare obiective ori ambele.

(4) Suplimentar, față de criteriile de evaluare prevăzute la alin. (1), (2) și (3), se efectuează măsurări de fond în mediu rural. Evaluarea de fond se efectuează prin măsurări în stațiile plasate departe de sursele de poluare a aerului, în scopul furnizării informației privind concentrația masică a particulelor totale și a concentrațiilor particulelor în suspensie – $PM_{2,5}$. Substanțele măsurate în arealele de fond rural sunt prevăzute la anexa nr.1, secțiunea a 3-a.

Articolul 21. Criterii de evaluare pentru ozon

(1) În toate zonele și aglomerările unde concentrațiile de ozon au depășit obiectivele pe termen lung prevăzute la anexa nr. 2, secțiunea a 5-a, în orice perioadă din ultimii 5 ani de măsurare, evaluarea calității aerului atmosferic se realizează prin măsurări în puncte fixe.

(2) În cazul în care nu sunt disponibile date pentru o perioadă de 5 ani, pentru a determina dacă obiectivele pe termen lung prevăzute la anexa nr. 2, secțiunea a 5-a au fost depășite, se pot combina rezultatele campaniilor de măsurare de scurtă durată, desfășurate în perioade și locuri considerate ca având cele mai mari niveluri de poluare cu rezultatele extrase din inventarele de emisii și din modelare.

Capitolul IV MONITORIZAREA ȘI GESTIONAREA CALITĂȚII AERULUI ATMOSFERIC

Secțiunea 1 Monitorizarea calității aerului atmosferic

Articolul 22. Sistemul Național de Monitorizare și Gestionare Integrată a Calității Aerului

(1) Prin intermediul SNMGICA, Agenția de Mediu monitorizează nivelul de poluare a aerului atmosferic asigurând supravegherea sistematică a concentrațiilor poluanților atmosferici, prevăzuți la anexa nr. 1, secțiunea 1.

(2) Obiectivele monitorizării aerului atmosferic:

a) evaluarea concentrațiilor poluanților atmosferici în conformitate cu standardele Uniunii Europene;

b) elaborarea programelor de monitorizare a calității aerului atmosferic;

c) identificarea arealelor poluate;

d) selectarea tipurilor de măsurare în funcție de concentrația poluanților, numărul și densitatea populației;

e) identificarea criteriilor pentru proiectarea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului;

f) studierea influenței schimbărilor climatice prin monitorizarea calității aerului și precipitațiilor atmosferice.

(3) Măsurările concentrațiilor poluanților atmosferici se corelează, după caz, cu programul de măsurare și strategia de monitorizare a Programului de cooperare pentru supravegherea și evaluarea transportului pe distanțe lungi al poluanților atmosferici în Europa (EMEP) din cadrul Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi.

Articolul 23. Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului

(1) Estimarea calității aerului atmosferic în baza măsurărilor efectuate prin RNMCA este realizată de către Agenția de Mediu conform obiectivelor de calitate a datelor, criteriilor de agregare a datelor și a parametrilor statistici, precum și a metodelor de referință prevăzute la anexa nr. 4, secțiunea a 3-a, aprobate la nivel național.

(2) Asigurarea calității rezultatelor obținute de la RNMCA este realizată prin intermediul procedurii de control și validare a datelor.

(3) Instituirea și funcționarea RNMCA este asigurată în conformitate cu Regulamentul privind monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic, aprobat de Guvern.

Secțiunea a 2-a

Stațiile de monitorizare pentru poluanții atmosferici

Articolul 24. Criterii de determinare a numărului minim al stațiilor de monitorizare pentru dioxidul de sulf, dioxidul de azot, oxizii de azot, particule în suspensie (PM_{10} și $PM_{2,5}$), plumb, benzen, monoxidul de carbon, arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren.

(1) Măsurările concentrațiilor poluanților atmosferici în zone și aglomerări se realizează de către Agenția de Mediu în puncte fixe, fie continuu, fie prin prelevări aleatorii și numărul acestor măsurări trebuie să fie suficient pentru a permite determinarea nivelului concentrațiilor poluanților.

(2) Numărul minim al stațiilor de monitorizare pentru măsurarea concentrațiilor poluanților atmosferici se determină în funcție de:

- a) numărul de populație din fiecare zonă și aglomerare;
- b) nivelul poluării aerului, caracterizat de pragurile de evaluare.

(3) Amplasarea stațiilor de monitorizare pentru măsurările fixe ale concentrațiilor poluanților atmosferici se determină în conformitate cu criteriile prevăzute la anexa nr. 5.

(4) Numărul total al stațiilor de monitorizare pentru măsurările în puncte fixe a dioxidului de sulf, dioxidului de azot, oxizilor de azot, particulelor în suspensie PM_{10} și $PM_{2,5}$, plumb, benzen, monoxid de carbon poate fi redus cu până la 50%, din numărul stațiilor de monitorizare prevăzute la anexa nr. 6, secțiunea 1, dacă aceste măsurări sunt suplimentate cu informații provenite din tehnici de modelare și/sau măsurători indicative, îndeplinind următoarele condiții:

a) metodele suplimentare furnizează informații suficiente pentru evaluarea calității aerului cu privire la respectarea valorilor-limită sau a pragurilor de alertă, precum și a informațiilor adecvate pentru public;

b) pentru evaluarea calității aerului privind respectarea valorilor-limită se ține cont de rezultatele provenite de la modelare și/sau de la măsurările indicative.

(5) Numărul stațiilor de monitorizare care urmează a fi instalate și rezoluția spațială a altor tehnici sunt suficiente pentru stabilirea concentrației poluanților atmosferici în conformitate cu obiectivele de calitate a datelor și permit rezultatelor evaluării să respecte criteriile prevăzute la anexa nr. 4, secțiunea 1.

Articolul 25. Criteriile pentru determinarea numărului minim al stațiilor de monitorizare pentru ozon

(1) Criteriile de determinare a numărului minim de puncte de prelevare pentru măsurările fixe a concentrațiilor ozonului sunt prevăzute la anexa nr. 6, secțiunea a 2-a.

(2) Numărul total al punctelor de prelevare pentru măsurările în puncte fixe a ozonului poate fi redus dacă aceste măsurări sunt suplimentate cu informații provenite de la modelare și/sau măsurări indicative, îndeplinind următoarele condiții:

a) metodele suplimentare furnizează informații suficiente pentru evaluarea calității aerului cu privire la respectarea valorilor-țintă, obiectivelor pe termen lung, pragurilor de informare și alertă;

b) pentru evaluarea calității aerului privind respectarea valorilor-țintă se ține cont de rezultatele provenite de la modelare și/sau de la măsurările indicative;

c) numărul punctelor de prelevare ce trebuie instalate și rezoluția spațială a celorlalte tehnici să fie suficiente pentru determinarea concentrațiilor de ozon conform obiectivelor de calitate a datelor și a rezultatelor evaluării prevăzute la anexa nr. 4, secțiunea 1;

d) în fiecare zonă sau aglomerare este amplasat cel puțin un punct de prelevare;

e) dioxidul de azot este măsurat în toate punctele de prelevare, cu excepția stațiilor de fond rural prevăzute la anexa nr. 5, secțiunea a 2-a.

(3) Dioxidul de azot este măsurat continuu în cel puțin 50% din punctele de prelevare prevăzute la anexa nr. 6, secțiunea a 2-a, cu excepția stațiilor de fond rural unde se pot folosi și alte metode de măsurare.

(4) Numărul minim al stațiilor de monitorizare pentru măsurările în puncte fixe ale concentrațiilor ozonului în zonele și aglomerările care îndeplinesc obiectivele pe termen lung sunt prevăzute la anexa nr. 6, secțiunea a 2-a, poziția C.

(5) Concentrațiile substanțelor precursorale ale ozonului se monitorizează în cel puțin un punct de prelevare, ținând cont de procesele de formare a ozonului, precum și de dispersie a acestor substanțe precursorale prevăzute la anexa nr. 1, secțiunea a 2-a.

Articolul 26. Zona de protecție a stațiilor de monitorizare a poluanților atmosferici

(1) În jurul stațiilor de monitorizare, unde se efectuează măsurări fixe, se delimitează o zonă de protecție în conformitate cu Regulamentul privind monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic, aprobat de Guvern.

(2) În interiorul zonei de protecție se amplasează panouri de informare cu privire la semnificația și limitele zonei.

(3) În zona de protecție se interzice executarea oricăror lucrări sau desfășurarea oricăror activități care ar putea influența reprezentativitatea datelor de calitate a aerului atmosferic.

(4) În cazul în care este necesară efectuarea unor lucrări cu caracter temporar, autoritatea publică locală în comun cu autoritatea teritorială pentru protecția mediului, examinează demersul în termen de 5 zile lucrătoare de la data

informării și transmite solicitantului condițiile în care se pot desfășura activități sau lucrări în zona de protecție.

Secțiunea a-3a **Gestionarea calității aerului atmosferic**

Articolul 27. Regimul de gestionare

(1) În vederea gestionării calității aerului atmosferic, pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM_{10} și $PM_{2,5}$, plumb, benzen, monoxid de carbon, arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, în fiecare zonă sau aglomerare se delimitează arii care se clasifică în regimuri de gestionare, în funcție de rezultatul evaluării calității aerului atmosferic realizată cu respectarea prevederilor secțiunii I din capitolul III după cum urmează:

a) regim de gestionare I – reprezintă ariile din zonele și aglomerările în care nivelurile pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM_{10} și $PM_{2,5}$, plumb, benzen, monoxid de carbon sunt mai mari sau egale cu valorile-limită plus marja de toleranță, dacă este relevant, respectiv pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, particule în suspensie $PM_{2,5}$ sunt mai mari decât valorile-țintă prevăzute la anexa nr. 2;

b) regim de gestionare II – reprezintă ariile din zonele și aglomerările în care nivelurile pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM_{10} și $PM_{2,5}$, plumb, benzen, monoxid de carbon sunt mai mici sau egale cu valorile-limită, respectiv pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren, particule în suspensie $PM_{2,5}$ sunt mai mici decât valorile-țintă prevăzute la anexa nr. 2.

(2) În ariile din zonele și aglomerările clasificate în regim de gestionare I se elaborează planuri de calitate a aerului pentru a se atinge valorile-limită corespunzătoare sau, respectiv, valorile-țintă.

(3) În ariile din zonele și aglomerările clasificate în regim de gestionare II se elaborează planuri de menținere a calității aerului atmosferic.

(4) Nivelul poluanților atmosferici în arealele din zonele și aglomerările clasificate în regim de gestionare II odată fiind atins se menține.

(5) În ariile din zonele și aglomerările clasificate în regim de gestionare I pentru arsen, cadmiu, nichel, benzo(a)piren sunt delimitate ariile în care s-au depășit valorile-țintă, precum și sursele care au contribuit la aceasta, fiind stabilite măsuri direcționate către sursele predominante de emisii, în scopul atingerii valorilor-țintă.

(6) În ariile din zonele și aglomerările clasificate în regim de gestionare I, unde depășirile valorilor-limită pentru un anumit poluant atmosferic sunt contribuțiile surselor naturale, se furnizează informații cu privire la concentrații și surse, precum și probe care demonstrează elocvent că depășirile se datorează unor evenimente naturale.

(7) În cazul depășirilor care pot fi atribuite surselor naturale în conformitate cu alin. (1) aceasta nu se consideră ca o depășire.

Articolul 28. Cerințele de gestionare a concentrațiilor de ozon

(1) În zonele și aglomerările de pe întreg teritoriul țării se asigură că concentrațiile de ozon în aerul atmosferic nu depășesc valorile-țintă și obiectivele pe termen lung prevăzute la anexa nr. 2, secțiunea a 5-a.

(2) În zonele și aglomerările în care nivelul concentrației de ozon depășește valoarea-țintă se aplicată măsurile din programul național de control al poluării atmosferice, prevăzut în art. 31 și, dacă este cazul, un plan de calitate a aerului pentru a atinge valoarea-țintă, prevăzut în art. 34, cu excepția cazurilor în care aplicarea acestuia implică costuri disproporționate, de la data prevăzută la anexa nr. 2, secțiunea a 5-a.

(3) Pentru zonele și aglomerările în care nivelul concentrațiilor de ozon depășește nivelurile obiectivelor pe termen lung, dar se situează sub valorile-țintă sau sunt egale cu acestea, Agenția de Mediu pune în aplicare măsuri eficiente în scopul îndeplinirii obiectivului pe termen lung.

(4) Pragurile de alertă pentru concentrațiile de ozon în aerul atmosferic sunt prevăzute la anexa nr. 2, secțiunea a 5-a.

(5) În zonele și aglomerările în care nivelurile de ozon îndeplinesc obiectivele pe termen lung, în măsura în care factorii cum ar fi natura transfrontalieră a poluării cu ozon și condițiile meteorologice o permit, Agenția de Mediu întreprinde măsuri prin care să mențină aceste niveluri sub obiectivele pe termen lung.

Secțiunea a 4-a
Sistemul Național de Inventariere

Articolul 29. Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici

(1) SNIEPA asigură colectarea datelor necesare, precum și procesarea informațiilor în vederea elaborării inventarului național privind emisiile de poluanți atmosferici.

(2) SNIEPA este creat și administrat de către Agenția de Mediu astfel încât să asigure transparența, consecvența, comparabilitatea, caracterul complet și acuratețea inventarului privind emisiile de poluanți atmosferici stabilite în conformitate cu prevederile standardelor Uniunii Europene și ale tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.

(3) SNIEPA asigură calitatea inventarului național al poluanților atmosferici prin colectarea de date, selectarea corespunzătoare a metodelor de estimare și a factorilor de emisie, estimarea nivelului emisiilor poluanților atmosferici, precum și implementarea analizei incertitudinilor și activităților pentru asigurarea și controlul calității unor proceduri pentru verificarea datelor incluse în inventarul național.

(4) Funcționarea SNIIPA este asigurată conform Regulamentului cu privire la monitorizarea și gestionare a calității aerului atmosferic aprobat de Guvern.

Capitolul V MĂSURI DE PROTECȚIE A AERULUI ATMOSFERIC

Secțiunea 1

Standardele calității aerului pentru protecția sănătății umane

Articolul 30. Valorile-limită/țintă și pragurile de alertă pentru protecția sănătății umane.

(1) Agenția de Mediu și Agenția Națională pentru Sănătatea Publică asigură monitorizarea respectării nivelurilor concentrațiilor poluanților atmosferici sub valorile-limită și valorile-țintă prevăzute la anexa nr. 2, cu excepția ozonului, în scopul evitării, prevenirii sau reducerii efectelor dăunătoare asupra sănătății umane în arealele din zone și aglomerări.

(2) Pragurile de alertă pentru concentrațiile de dioxid de azot și dioxid de sulf în aerul atmosferic sunt prevăzute la anexa nr.2, secțiunile a 2-a și a 3-a.

Articolul 31. Angajamentele naționale de reducere a emisiilor de anumiți poluanți atmosferici

(1) Angajamentele naționale de reducere a emisiilor pentru dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili nemetanici, amoniac și particule fine în suspensie ce trebuie atinse conform Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi, și protocoalelor adoptate în temeiul acesteia la care Republica Moldova este parte, sunt stabilite în Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat de Guvern.

(2) Reducerea riscurilor pentru sănătate și a efectelor nocive asupra mediului ca întreg este realizată prin punerea în aplicare a unui program național de control al poluării atmosferice, elaborat în conformitate cu Regulamentul privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, aprobat de Guvern.

(3) În vederea limitării emisiilor naționale anuale de dioxid de sulf, oxizi de azot, compuși organici volatili nemetanici, amoniac și particule fine în suspensie rezultate din toate sursele de poluare, Agenția de Mediu asigură monitorizarea, raportarea emisiilor și a impactului poluanților respectivi asupra mediului înconjurător.

(4) În vederea respectării angajamentelor naționale de reducere a emisiilor de compuși organici volatili din surse specifice, măsurile de reducere a emisiilor rezultate din depozitarea și din distribuția benzinei de la terminale la stațiile de alimentare cu produse petroliere, precum și cele cauzate de utilizarea solvenților

organici în anumite vopsele, lacuri și produse de refinisare a autovehiculelor se stabilesc în acte normative aprobate de Guvern.

Secțiunea a 2-a

Măsuri de prevenire a poluării și de protecție a aerului atmosferic

Articolul 32. Prevenirea și evaluarea impactului asupra aerului atmosferic

(1) Planificarea, amplasarea, proiectarea, construcția și darea în exploatare a întreprinderilor, instalațiilor și altor obiective noi, reconstrucția și extinderea celor în funcțiune cu perfecționarea proceselor tehnologice și a utilajelor existente, precum și implementarea unor tehnologii și utilaje moderne cu impact asupra aerului atmosferic se realizează numai dacă, în prealabil, activitățile planificate au fost supuse procedurii de evaluare a impactului asupra mediului în conformitate cu Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului sau documentația de proiect a fost supusă expertizei ecologice de stat în conformitate cu Legea nr. 851/1996 privind expertiza ecologică și s-a obținut Acordul de Mediu sau Avizul expertizei ecologice de stat.

(2) În scopul prevenirii poluării și protecției aerului atmosferic se interzice producerea, exploatarea mijloacelor de transport (rutier, feroviar, naval, aerian și echipamentelor mobile nerutiere echipate cu motoare) care depășesc valorile-limită pentru poluanți emiși în atmosferă.

Articolul 33. Autorizarea activităților cu impact asupra aerului atmosferic

(1) Activitățile industriale și economice, care generează emisii din surse fixe cu impact asupra aerului atmosferic, se realizează în baza autorizației de mediu eliberată de Agenția de Mediu, în conformitate cu actele normative aprobate de Guvern.

(2) Autorizația oferă dreptul operatorului de a desfășura, pentru o perioadă stabilită, genul de activitate indicat în aceasta, cu respectarea obligatorie a prevederilor prezentei legi.

Secțiunea a 3-a

Planuri privind calitatea aerului atmosferic

Articolul 34. Cerințe cu privire la planurile privind calitatea aerului atmosferic

(1) În zonele și aglomerările unde nivelul poluanților în aerul atmosferic depășește orice valoare-limită sau valoare-țintă plus marja de toleranță pentru fiecare dintre acestea sunt întocmite planuri privind calitatea aerului atmosferic pentru aceste zone sau aglomerări, prevăzute la anexa nr.7, în scopul respectării valorii-limită sau a valorii-țintă respective, stabilite la anexa nr. 2.

(2) În cazul depășirii valorilor-limită pentru care termenele de respectare prevăzute la anexa nr. 2 au expirat, planurile privind calitatea aerului stabilesc măsuri, astfel încât perioada de depășire să fie cât mai scurt posibilă. Planurile privind calitatea aerului pot include și măsuri specifice vizând protecția grupurilor sensibile ale populației, inclusiv copiii.

(3) Planurile pot conține măsuri eficiente de control și, unde este necesar, de suspendare a activităților care contribuie la riscul depășirii valorilor-limită sau valorilor-țintă ori pragurilor de alertă corespunzătoare standardelor calității aerului atmosferic.

(4) În cazul în care într-o zonă sau aglomerare sunt depășite valorile-limită la mai mulți poluanți, se elaborează și se pun în aplicare planuri integrate privind calitatea aerului cu referire la toți poluanții respectivi.

Articolul 35. Cerințe cu privire la planurile de menținere a calității aerului atmosferic

(1) Planurile de menținere a calității aerului cuprind măsuri pentru păstrarea nivelului poluanților sub valorile-limită, respectiv sub valorile-țintă și pentru asigurarea celei mai bune calități a aerului atmosferic în condițiile unei dezvoltări durabile.

(2) În toate zonele și aglomerările unde nivelul poluanților în aerul atmosferic este mai mic sau egal cu valoarea-limită sau este mai mic decât valoarea-țintă sunt întocmite planuri privind menținerea calității aerului atmosferic pentru aceste zone sau aglomerări în scopul respectării valorii-limită sau valorii-țintă respective, prevăzute la anexa nr. 2.

(3) Metodologia de elaborare a planurilor privind calitatea aerului și de menținere a calității aerului atmosferic se aprobă de Guvern.

Capitolul VI INFORMAREA ȘI RAPORTAREA

Articolul 36. Informarea publicului

(1) Autoritățile publice pentru protecția mediului asigură informarea publicului, precum și a instituțiilor interesate privind:

- a) calitatea aerului atmosferic, în conformitate cu anexa nr. 8;
- b) programul național de control al poluării atmosferice prevăzute la art. 31;
- c) planurile de calitate a aerului prevăzute la art. 34 și 35;
- d) măsurile de protecție a aerului atmosferic prevăzute în capitolul V.

(2) Informațiile sunt puse la dispoziția publicului cu titlu gratuit, prin intermediul oricărui mijloc media ușor accesibile și sunt plasate pe pagina web oficială a Agenției de Mediu.

(3) În cazul în care este depășită valoarea limită și/sau pragul de alertă prevăzute la anexa nr. 2 sau are loc o poluare semnificativă transfrontalieră, Agenția de Mediu asigură neîntârziat informarea autorității centrale pentru resursele naturale și mediu și publicul larg.

Articolul 37. Rapoarte privind calitatea aerului atmosferic.

(1) Agenția de Mediu pune la dispoziția publicului, anual, prin intermediul oricăror mijloace media ușor accesibile raportul privind calitatea aerului atmosferic, la nivel național, cu referire la toți poluanții evaluați și monitorizați prin RNMCA.

(2) Raportul reprezintă un rezumat al nivelurilor ce depășesc valorile-limită, valorile-țintă, obiectivele pe termen lung, pragurile de informare și cele de alertă pentru perioadele relevante de calculare a mediei.

(3) Raportul conține informații suplimentare și evaluări privind protecția pădurilor, precum și informații privind alți poluanți pentru care prezenta lege conține prevederi de monitorizare, cum ar fi anumite substanțe precursorale ale ozonului nereglementate, enumerate la anexa nr. 1, secțiunea a 2-a.

Capitolul VII COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Articolul 38. Cooperarea transfrontalieră

(1) Republica Moldova cooperează cu statele vecine prin schimbul de informații privind cercetarea și dezvoltarea științifică și tehnică, în vederea perfecționării mijloacelor care facilitează reducerea emisiilor, prin diseminarea informațiilor privind depășirea pragurilor de alertă, valorilor-limită sau valorilor-țintă, plus marja de toleranță corespunzătoare ori obiectivul pe termen lung.

(2) În cazul în care într-o zonă sau aglomerare se depășește valoarea-limită și/sau pragul de alertă, autoritatea centrală pentru resursele naturale și mediu informează cât de repede posibil autoritățile competente din statele vecine.

Articolul 39. Acțiuni de cooperare

(1) În situația în care se depășește oricare dintre pragurile de alertă, valorile-limită sau valorile-țintă, plus marja de toleranță corespunzătoare ori obiectivul pe termen lung, prevăzute la anexa nr. 2, din cauza transportului transfrontalier de poluanți atmosferici sau de precursori ai acestora, autoritatea responsabilă în domeniu cooperează la nivel național, precum și regional cu autoritățile competente ale statelor vecine și, acolo unde este cazul, elaborează planuri comune sau corelate de calitate a aerului în scopul eliminării acestor depășiri prin aplicarea unor măsuri potrivite, care nu presupun costuri disproporționate.

(2) În scopul fortificării acțiunilor comune de monitorizare și gestionare a calității aerului atmosferic, după caz, se întocmesc împreună cu statele vecine programe de măsurări comune, în zonele învecinate, cu risc sporit de poluare.

Capitolul VIII

COMPETENȚA ÎN EFECTUAREA CONTROLULUI. RĂSPUNDEREA PENTRU ÎNCĂLCAREA LEGISLAȚIEI PRIVIND CALITATEA AERULUI ATMOSFERIC

Articolul 40. Măsuri de control

(1) Controlul de stat în domeniul calității aerului atmosferic este exercitat de către Inspectoratul pentru Protecția Mediului și se efectuează pentru a asigura respectarea legislației în domeniu, a valorilor-limită de emisie a poluanților și a măsurilor de protecție a calității aerului.

(2) În cazul în care sunt depășite valorile-limită a emisiilor de poluanți, Inspectoratul pentru Protecția Mediului este în drept să aplice sancțiuni în limitele stabilite de Codul contravențional al Republicii Moldova și să calculeze prejudiciul cauzat mediului.

Articolul 41. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind calitatea aerului atmosferic

Nerespectarea prevederilor prezentei legi și ale actelor normative aprobate în temeiul prezentei legi atrage, după caz, răspunderea contravențională, civilă sau penală, conform legislației.

Capitolul IX

DISPOZIȚII FINALE ȘI TRANZITORII

Articolul 42. Dispoziții finale

(1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea a 24 de luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

(2) Guvernul:

a) în termen de 18 luni de la publicarea prezentei legi va elabora cadrul normativ aferent prezentei legi;

b) în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare a prezentei legi:

- va elabora și va prezenta Parlamentului propuneri pentru aducerea actelor normative în concordanță cu prezenta lege;

- va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege;

- va adopta actele normative necesare pentru executarea prezentei legi.

Articolul 43. Dispoziții tranzitorii

La data intrării în vigoare a prezentei legi, Legea nr. 1422/1997 privind protecția aerului atmosferic (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 1998 nr. 44-46 art. 312) cu modificările ulterioare, se abrogă, cu excepția prevederilor:

- art.11 și 12, care vor rămâne în vigoare până la intrarea în vigoare a Legii privind emisiile industriale;
- art. 17 alin. (3) lit. b), art. 20 alin. (3) și anexei.

LISTA SUBSTANȚELOR MONITORIZATE

I. LISTA POLUANȚILOR ATMOSFERICI SUPRAVEGHEAȚI LA REȚEAUA NAȚIONALĂ DE MONITORIZARE A CALITĂȚII AERULUI (RNMCA)

1. Dioxid de sulf (SO₂)
2. Dioxid de azot (NO₂)
3. Oxizi de azot (NO_x)
4. Particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5})
5. Plumb (Pb)^(a)
6. Benzen (C₆H₆)
7. Monoxid de carbon (CO)
8. Ozon (O₃)
9. Arsenic (As)^(a)
10. Cadmiu (Cd)^(a)
11. Nichel (Ni)^(a)
12. Hidrocarburi aromatice policiclice/Benzo(a)piren (BaP)^(a)
13. Mercur (Hg)

Notă: ^(a) se masoară cantitatea totală a acestor elemente și a compușilor lor conținută în fracția PM₁₀.

II. MĂSURĂRILE SUBSTANȚELOR PRECURSOARE ALE OZONULUI

Măsurările substanțelor precursorale ale ozonului includ oxizii de azot (NO și NO₂) și compușii organici volatili (COV) și sunt efectuate în special în ariile urbane și suburbane. Compușii organici volatili pentru care se efectuează măsurări sunt:

	1-Butenă	Izopren	Etil benzene
Etan	Trans-2-Butenă	n-Hexan	m+p-Xilen
Etilenă	cis-2-Butenă	i-Hexan	o-Xilen
Acetilenă	1,3-Butadienă	n-Heptan	1,2,4-Trimetilbenzen
Propan	n-Pentan	n-Octan	1,2,3-Trimetilbenzen
Propenă	i-Pentan	i-Octan	1,3,5-Trimetilbenzen
n-Butan	1-Pentenă	Benzen	Formaldehidă
i-Butan	2-Pentenă	Toluen	Hidrocarburi totale nonmetanice

III. MĂSURĂRILE ÎN AMPLASAMENTE DE FOND RURAL, INDIFERENT DE CONCENTRAȚIE

Substanțe

Rezultatele la măsurarea PM_{2,5} includ concentrația masică totală și concentrațiile compușilor specifici pentru caracterizarea compoziției sale chimice, conform listei de mai jos.

SO ₄ ²⁻	Na ⁺	NH ₄ ⁺	Ca ²⁺	carbon elementar (CE)
NO ₃ ⁻	K ⁺	Cl ⁻	Mg ²⁺	carbon organic (CO)

STANDARDELE PRIVIND CALITATEA AERULUI ATMOSFERIC

I. Particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5})

Dimensiunea fracțiunii	Perioada medie	Valoarea-limită/țintă (concentrația)	Obiectivul	Marja de toleranță
PM ₁₀	1 zi	Valoare-limită: 50 μg/m ³ nu trebuie depășită mai mult de 35 de zile pe an	pentru protecția sănătății umane	50% ^(a)
	1 an calendaristic	40 μg/m ³		20% ^(b)
PM _{2,5}	1 zi	25 μg/m ³		50% ^(c)
	1 an calendaristic	10 μg/m ³		20%

Notă: ^(a) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, cu reducerea ulterioară o dată la 12 luni cu procent egal pentru a atinge 0% pe parcursul a 10 ani.

^(b) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, cu reducerea ulterioară o dată la 12 luni cu procent egal pentru a atinge 0% după 4 ani.

^(c) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, cu reducerea ulterioară o dată la 12 luni cu procent egal pentru a atinge 0% după 5 ani.

II. Dioxid de azot (NO₂) și Oxizi de azot (NO_x)

Poluantul	Perioada medie	Valoarea-limită (concentrația)	Obiectivul	Marja de toleranță
NO ₂	1 oră	200 μg/m ³ , a nu fi depășită mai mult de 18 ore pe an	pentru protecția sănătății umane	50% ^(a)
NO ₂	An calendaristic	40 μg/m ³		50% ^(b)
NO ₂	1 oră	400 μg/m ³	Pragul de alertă ^(c)	
NO _x	An calendaristic	30 μg/m ³	Nivelul critic pentru vegetație	

Notă: ^(a) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, cu reducerea ulterioară o dată la 12 luni cu procent egal pentru a atinge 0% după 5 ani.

^(b) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, cu reducerea ulterioară o dată la 12 luni cu procent egal pentru a atinge 0% pe parcursul a 10 ani.

^(c) A se măsura pe parcursul a 3 ore consecutive, în locuri reprezentative pentru calitatea aerului pe cel puțin 100 km² sau într-o zonă întregă sau aglomerare întregă, indiferent care este mai mică.

III. Dioxid de sulf (SO₂)

Perioada medie	Valoarea-limită (concentrația)	Obiectivul	Marja de toleranță
1 oră	350 μg/m ³ , a nu fi depășită mai mult de 24 ore pe an	pentru protecția sănătății umane	150 μg/m ³ (43%) ^(a)
1 zi	125 μg/m ³ , a nu fi depășită mai mult de 3 zile pe an		Niciuna
1 oră	500 μg/m ³		Pragul de alertă ^(b)
An calendaristic și iarna (1 octombrie-31 martie)	20 μg/m ³	Nivelul critic pentru vegetație	Niciuna

Notă: (a) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, cu reducerea ulterioară o dată la 12 luni cu procent egal pentru a atinge 0% după 5 ani.

(b) A se măsura pe parcursul a 3 ore consecutive în locuri reprezentative pentru calitatea aerului pe cel puțin 100 km² sau o zonă întreagă sau o aglomerare, indiferent care este mai mică.

IV. Standardele calității aerului pentru monoxid de carbon (CO), metale toxice, benzen (C₆H₆) și benzo(a)piren (BaP)

Poluantul	Perioada medie	Valoarea-limită	Valoarea-țintă ^(a)	Marja de toleranță pentru protecția sănătății umane
Monoxid de carbon	Valoarea maximă zilnică a mediei pe 8 ore ^(a)	10 mg/m ³		60% ^(b)
Benzen	Anual	5 μg/m ³		5 μg/m ³ ^(c)
Plumb	Anual	0,5 μg/m ³ ^(d)		100% ^(c)
Arsenic	Anual		6 ng/m ³	
Cadmium	Anual		5 ng/m ³	
Nichel	Anual		20 ng/m ³	
BaP	Anual		1 ng/m ³	

Notă: (a) Valoarea maximă zilnică a concentrației medii pe 8 ore este selectată după examinarea mediilor curente pe 8 ore, calculate pe baza datelor orare și actualizate în fiecare oră. Fiecare medie pe 8 ore calculată astfel este atribuită zilei în care se termină, respectiv, prima perioadă de calculare pentru oricare zi va fi perioada care începe la orele 17:00 din ziua precedentă și se termină la ora 01:00 în ziua respectivă, iar ultima perioadă de calculare pentru o anumită zi va fi perioada cuprinsă între 16:00 și 24:00 în ziua respectivă.

(b) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, ulterior fiind diminuată odată la 12 luni cu procente anuale egale pentru a atinge 0% după 6 ani.

(c) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, ulterior fiind diminuată odată la 12 luni cu procente anuale egale pentru a atinge 0% după 5 ani.

(d) Măsurat drept conținut în PM₁₀.

V. Ozon (O₃)

Perioada medie	Valoarea-țintă (concentrația)	Obiectivul	Obiectivul pe termen lung
Valoarea maximă zilnică a mediei pe 8 ore ^(a)	120 μg/m ³ nu trebuie depășită în mai mult de 25 de zile pe an la o medie de 3 ani ^(d)	pentru protecția sănătății umane	120 μg/m ³ ^(b)
AOT40 ^(c) acumulat în perioada mai-iulie	18 000 (μg/m ³).h medie pe parcursul a 5 ani ^(d)	pentru vegetație (calculate pe baza valorilor dintr-o oră)	6 000 μg/m ³ .h
1 oră	180 μg/m ³	Pragul informațional	
1 oră	240 μg/m ³	Pragul de alertă	

Notă: (a) valoarea maximă zilnică a mediei pe 8 ore este selectată după examinarea mediilor curente pe 8 ore (în regim continuu), calculate pe baza datelor orare și actualizate în fiecare oră. Fiecare medie pe 8 ore astfel calculată se înscrie pentru ziua în care intervalul s-a încheiat. Astfel, prima perioadă de calculare pentru oricare zi va fi perioada cuprinsă între ora 17:00 din ziua precedentă și ora 01:00 în ziua respectivă; ultima perioadă de calculare pentru o anumită zi va fi perioada cuprinsă între orele 16:00 și 24:00 în ziua respectivă.

(b) valoarea maximă zilnică a mediei pe 8 ore pe parcursul unui an calendaristic.

(c) AOT40, expunerea la O₃ acumulat în cazul pragului de 40 de părți pe miliard. Este suma diferențelor dintre concentrațiile orare >80 μg/m³ (=40 de părți pe miliard) și 80 μg/m³ acumulate folosind doar valorile pe 1 oră măsurate zilnic între orele 8:00 și 20:00.

(d) Perioada de calculare este valabilă din data intrării în vigoare a prezentei legi, acest an va fi primul an ale cărui date vor fi utilizate pentru a calcula respectarea valorilor în cauză pe următorii 3 sau 5 ani, după caz.

**PRAGURI DE EVALUARE ȘI OPTIUNI ALE REGIMULUI
DE EVALUARE PRELIMINARĂ**

**I. CERINȚELE PENTRU REGIMURILE DE EVALUARE A
CONCENTRAȚIILOR DE DIOXID DE SULF, DIOXID DE AZOT ȘI OXIZI DE
AZOT, PARTICULE ÎN SUSPENSIE PM_{10} ȘI $PM_{2,5}$, PLUMB, BENZEN, MONOXID
DE CARBON, OZON, ARSENIC, CADMIU, NICHEL ȘI BENZO(A)PIREN ÎN
AERUL ATMOSFERIC ÎNTR-O ANUMITĂ ZONĂ SAU AGLOMERARE**

A) Pragurile superior și inferior de evaluare

Se aplică următoarele praguri superior și inferior de evaluare:

1. Dioxid de sulf

Pragul de evaluare	Protecția sănătății	Protecția vegetației
Pragul superior de evaluare	60% din valoarea-limită pentru 24 de ore ($75 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a nu se depăși de mai mult de 3 ori într-un an calendaristic)	60% din nivelul critic pentru perioada de iarnă ($12 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Pragul inferior de evaluare	40% din valoarea-limită pentru 24 de ore ($50 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a nu se depăși de mai mult de 3 ori într-un an calendaristic)	40% din nivelul critic pentru perioada de iarnă ($8 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

2. Dioxid de azot și oxizi de azot

Pragul de evaluare	Valoarea-limită orară pentru protecția sănătății umane (NO_2)	Valoarea-limită anuală pentru protecția sănătății umane (NO_2)	Nivelul critic anual pentru protecția vegetației și ecosistemelor naturale (NO_x)
Pragul superior de evaluare	70% din valoarea-limită ($140 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a nu se depăși mai mult de 18 ori într-un an calendaristic)	80% din valoarea-limită ($32 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	80% din nivelul critic ($24 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Pragul inferior de evaluare	50% din valoarea-limită ($100 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a nu se depăși mai mult de 18 ori într-un an calendaristic)	65% din nivelul critic ($26 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	65% din nivelul critic ($19,5 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

3. Particule în suspensie ($PM_{10}/PM_{2,5}$)

Pragul de evaluare	Media pe 24 de ore PM_{10}	Media anuală PM_{10}	Media anuală $PM_{2,5}$ ⁽¹⁾
Pragul superior de evaluare	70% din valoarea-limită ($35 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a nu se depăși mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic)	70% din valoarea-limită ($28 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	70% din valoarea-limită ($17 \mu\text{g}/\text{m}^3$)
Pragul inferior de evaluare	50% din valoarea-limită ($25 \mu\text{g}/\text{m}^3$, a nu se depăși mai mult de 35 de ori într-un an calendaristic)	50% din valoarea-limită ($20 \mu\text{g}/\text{m}^3$)	50% din valoarea-limită ($12 \mu\text{g}/\text{m}^3$)

(1) Pragul superior de evaluare și pragul inferior de evaluare pentru $PM_{2,5}$ nu se aplică măsurărilor efectuate pentru evaluarea conformității cu obiectivul de reducere a expunerii la $PM_{2,5}$ pentru protecția sănătății umane.

4. Plumb

Pragul de evaluare	Media anuală
Pragul superior de evaluare	70% din valoarea-limită (0,35 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Pragul inferior de evaluare	50% din valoarea-limită (0,25 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

5. Benzen

Pragul de evaluare	Media anuală
Pragul superior de evaluare	70% din valoarea-limită (3,5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Pragul inferior de evaluare	40% din valoarea-limită (2 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

6. Monoxid de carbon

Pragul de evaluare	Media pe 8 ore
Pragul superior de evaluare	70% din valoarea-limită (7 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)
Pragul inferior de evaluare	50% din valoarea-limită (5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$)

7. Arsenic, Cadmiu, Nichel, B(a)P

Pragul de evaluare	Arsenic	Cadmiu	Nichel	B(a)P
Pragul superior de evaluare în procente din valoarea-tintă	60% (3,6 ng/m^3)	60% (3 ng/m^3)	70% (14 ng/m^3)	60% (0,6 ng/m^3)
Pragul inferior de evaluare în procente din valoarea-tintă	40% (2,4 ng/m^3)	40% (2 ng/m^3)	50% (10 ng/m^3)	40% (0,4 ng/m^3)

B. Depășirile pragurilor superior și inferior de evaluare se determină în baza concentrațiilor pe parcursul ultimilor 5 ani anteriori, dacă sunt disponibile suficiente date. Se consideră că un prag de evaluare este depășit dacă acesta a fost depășit pe parcursul a cel puțin 3 din cei 5 ani anteriori monitorizați.

Pentru determinarea depășirii pragurilor de evaluare, atunci când datele disponibile acoperă mai puțin de 5 ani, adițional se vor aplica informații rezultate din campanii de măsurare de scurtă durată, desfășurate pe parcursul unui an în puncte în care este probabil să apară cele mai mari niveluri de poluare, precum și informații extrase din inventare de emisii și din modelare.

II. OPȚIUNI ALE REGIMURILOR DE EVALUARE ADMISE ÎN FUNCȚIE DE EVALUAREA PRELIMINARĂ A NIVELURILOR POLUANȚILOR

Poluanți	Nivelul de poluare	Perioada examinată	Regimul de evaluare
SO ₂ , NO ₂ , NO _x , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, C ₆ H ₆ , CO, As, Cd, Ni, BaP	Nivel de poluare > PSE	Cel puțin trei din cinci ani anteriori	Trebuie utilizate măsurările fixe, posibil completate de tehnicile de modelare și/sau măsurări indicative.
SO ₂ , NO ₂ , NO _x , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, C ₆ H ₆ , CO, As, Cd, Ni, BaP	Nivel de poluare < PSE și > PIE	Cel puțin trei din cinci ani anteriori	Măsurările fixe pot fi combinate cu tehnicile de modelare și/sau măsurările indicative.
SO ₂ , NO ₂ , NO _x , PM ₁₀ , PM _{2,5} , Pb, C ₆ H ₆ , CO, As, Cd, Ni, BaP	Nivel de poluare < PIE	Cel puțin trei din cinci ani anteriori	Sunt suficiente tehnicile de modelare sau estimarea

			obiectivă:
O ₃	Nivel de poluare > OTL	Oricare dintre cei cinci ani anteriori de măsurare	Trebuie să fie utilizate măsurările fixe, posibil completate cu tehnicile de modelare și/sau măsurările indicative

Notă: ()* În cazul în care pentru 3 sau 5 ani nu sunt suficiente date, se aplică regimuri de evaluare combinate, care prevăd campanii de măsurare de scurtă durată în timpul anului în localitățile cu cele mai înalte niveluri de poluare cu rezultatele obținute din inventarele de emisii și din modelare pentru a determina depășirile pragurilor superioare și inferioare de evaluare.

(*) Indiferent de punctul de prelevare din zonă, de exemplu, locația cu concentrația anuală maximă observată nu trebuie să fie identică în decursul perioadei examinate.

**OBIECTIVE DE CALITATE ȘI CRITERII DE AGREGARE A DATELOR,
PRECUM ȘI METODE DE REFERINȚE PENTRU EVALUAREA
CONCENTRAȚILOR POLUANȚILOR ATMOSFERICI**

I. OBIECTIVE DE CALITATE A DATELOR PENTRU EVALUAREA CALITĂȚII AERULUI ATMOSFERIC

A. Obiective de calitate a datelor pentru dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, monoxid de carbon, benzen, particule în suspensie PM₁₀ și PM_{2,5}, plumb, ozon, NO și NO₂ măsurăți ca precursori

	Dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, monoxid de carbon	Benzen	Particule în suspensie PM ₁₀ și PM _{2,5} și plumb	Ozon și NO și NO ₂ corespunzătoare
Măsurări în puncte fixe ^(a)				
Incertitudine	15%	25%	25%	15%
Captură minimă de date	90%	90%	90%	90% în timpul verii
Timpul minim acoperit:				75% în timpul iernii
-fond urban și trafic	-	35% ^(b)	-	-
-platforme industriale	-	90%	-	-
Măsurări indicative				
Incertitudine	25%	30%	50%	30%
Captură minimă de date	90%	90%	90%	90%
Timpul minim acoperit:	14% ^(d)	14% ^(c)	14% ^(d)	>10% în timpul verii
Incertitudine modelării:				
Orar	50%	-	-	50%
Medii de 8 ore	50%	-	-	50%
Medii zilnice	50%	-	nedefinită încă	-
Medii anuale	30%	50%	50%	-
Estimarea obiectivă				
Incertitudine	75%	100%	100%	75%

Notă: (a) Se pot efectua măsurări aleatorii în locul măsurărilor continue pentru benzen, plumb și particule în suspensie, în cazul în care se demonstrează că incertitudinea, inclusiv incertitudinea legată de prelevarea aleatorie de probe, respectă obiectivul de calitate de 25% și că timpul minim acoperit este superior timpului minim stabilit pentru măsurări indicative. Prelevarea aleatorie de probe trebuie să fie distribuită uniform pe toată perioada anului pentru a evita obținerea unor rezultate incorecte.

(b) Distribuie pe toată perioada anului pentru a fi reprezentativ pentru diferite condiții de climă și trafic.

(c) Măsurări aleatorii o zi pe săptămână, distribuite uniform pe toată perioada anului, sau 8 săptămâni, distribuite uniform pe toată durata anului.

(d) Măsurări aleatorii o dată pe săptămână; distribuite uniform pe toată perioada anului, sau 8 săptămâni, distribuite uniform pe toată durata anului.

B. Obiective de calitate a datelor pentru BaP, As, Cd, Ni, HAP, altele decât BaP și Hg total gazos și depuneri totale

	BaP	As, Cd, Ni	HAP, altele decât BaP și Hg total gazos	Depuneri totale
Incertitudine				
Măsurări în puncte fixe și	50%	40%	50%	70%

indicative				
Modelare	60%	60%	60%	60%
-Colectare minimă de date	90%	90%	90	90%
-Perioada minimă luată în considerare:				
Măsurări în puncte fix (*)	33%	50%		
Măsurători indicative(*)	14%	14%	14%	33%

Notă: (*) Distribuit pe toată perioada anului pentru a fi reprezentativ pentru diferite condiții de climă și activități antropogene.

C. Incertitudinea metodelor de evaluare

Procentele incertitudinilor din tabelele de mai sus sunt date pentru măsurările individuale din care se face media pentru perioada considerată de valoare-limită (sau valoarea-țintă în cazul ozonului), precum și media de prelevare tipică pentru un nivel/interval de încredere de 95%.

Cerințele privind captura minimă de date și timpul minim acoperit nu includ pierderile de date datorate verificărilor zilnice ale etalonării, calibrării periodice sau lucrărilor normale de întreținere a instrumentelor.

D. Rezultatele evaluării calității aerului atmosferic

Pentru zonele și aglomerările unde pentru evaluarea calității aerului atmosferic se folosesc alte mijloace de evaluare decât măsurarea concentrațiilor pentru a suplimenta informațiile din măsurări se furnizează următoarele informații:

- o descriere a activităților de evaluare efectuate;
- metodele specifice folosite și descrierile acestora;
- sursele de date și informații;
- o descriere a rezultatelor, inclusiv incertitudinile și, în special, informații privind suprafețele sau, după caz, lungimea drumurilor din cadrul zonei sau aglomerării în care concentrațiile depășesc oricare valoare-limită, valoare-țintă sau obiectiv pe termen lung plus marja de toleranță dacă este cazul, și suprafețele în care concentrațiile depășesc pragul superior sau inferior de evaluare;
- populația potențial expusă la niveluri care depășesc oricare dintre valorile-limită stabilite în vederea protejării sănătății umane.

E. Asigurarea calității pentru evaluarea calității aerului atmosferic: validarea datelor

Pentru a asigura acuratețea măsurărilor și conformarea cu obiectivele de calitate a datelor prevăzute la poziția A:

- instituțiile care asigură funcționarea rețelelor și a stațiilor individuale dispun de un sistem consolidat de asigurare și control al calității care prevede o întreținere periodică pentru asigurarea acurateței permanente a dispozitivelor de măsurare. Sistemul de calitate este revizuit în funcție de necesități și cel puțin o dată la 5 ani de către laboratorul național de referință competent;
- este stabilită o procedură de asigurare a calității/de control al calității pentru procesul de colectare și raportare a datelor;
- este desemnat laboratorul național de referință și acreditat conform SM EN ISO/IEC 17025 „Cerințe generale pentru competența laboratoarelor de încercări și etalonări” pentru metodele de referință menționate la secțiunea a 3-a. Acest laborator coordonează la nivel național utilizarea adecvată a metodelor de referință și demonstrarea echivalenței metodelor care nu sunt de referință.

II. Criterii de agregare a datelor și a calculării parametrilor statistici

Pentru verificarea conformării la valorile-țintă și obiectivele pe termen lung trebuie respectate criteriile de agregare a datelor și de calculare a parametrilor statistici prevăzute în următorul tabel:

A. Dioxid de sulf, dioxid de azot și oxizi de azot, particule în suspensie PM₁₀ și PM_{2,5}, benzen, monoxid de carbon

Parametrul	Proporția necesară de date valide
Valori orare	75% (adică 45 de minute)
Valori pe 8 ore	75% din valori (adică 6 ore)
Valoarea maximă zilnică a mediei pe 8 ore	75% din mediile orare mobile pe 8 ore (adică 18 medii orare pe 8 ore pe zi)
Valorile zilnice	75% din mediile orare (adică cel puțin 18 valori orare)
Media anuală	90% ^(*) din valorile pe 1 oră sau (dacă nu sunt disponibile) din valorile colectate timp de 24 de ore de-a lungul anului

Notă: ^(*) Cerințele privind calcularea mediei anuale nu includ pierderile de date datorate calibrării periodice sau întreținerii normale a instrumentelor

B. Ozon

Parametrul	Proporția necesară de date valide
Valorile colectate într-o oră	75% (adică 45 de minute)
Valorile colectate în 8 ore	75% din valori (adică 6 ore)
Media zilnică maximă pe 8 ore calculată pe baza mediilor orare mobile pe 8 ore	75% din mediile orare mobile pe 8 ore (adică 18 medii orare pe 8 ore pe zi)
AOT40 ^(*)	90% din valorile pe 1 oră măsurate în timpul perioadei definite pentru calcularea valorii AOT40 ^(b)
Media anuală	75% din valorile pe o oră măsurate în timpul verii (aprilie-septembrie) și 75% din valorile măsurate în timpul iernii (ianuarie-martie, octombrie-decembrie), măsurate separat
Număr de depășiri și valori maxime lunare	90% din valorile mediei zilnice maxime colectate în 8 ore (27 de valori zilnice disponibile pe lună) 90% din valorile pe 1 oră măsurate între 8:00 și 20:00 CET
Număr de depășiri și valori maxime anuale	cinci din șase luni în timpul verii (aprilie-septembrie)

Notă: ^(*) AOT 40, expunerea la O₃ acumulat în cazul pragului de 40 de părți pe miliard. Este suma diferențelor dintre concentrațiile orare >80 μg/m³ (=40 de părți pe miliard) și 80 μg/m³ acumulate folosind doar valorile pe 1 oră măsurate zilnic între orele 8:00 și 20:00

^(b) În cazurile în care nu sunt disponibile toate datele măsurate posibile, valorile AOT40 sunt calculate cu ajutorul următorului factor: $AOT40_{estimare} = AOT40_{măsurare} \times \frac{\text{numărul total posibil de ore}(c)}{\text{număr de valori orare măsurate}}$

^(*) numărul de ore incluse în perioada prevăzută pentru definirea AOT40 (adică între 08:00 și 20:00 la ora Europei Centrale, de la 1 mai până la 31 iulie în fiecare an, pentru protecția vegetației, și de la 1 aprilie până la 30 septembrie în fiecare an, pentru protecția pădurilor.

III. Metode de referință pentru evaluarea concentrațiilor poluanților atmosferici

A. Metode de referință pentru prelevarea de probe și analizarea poluanților atmosferici din aerul atmosferic

Poluantul atmosferic	Metoda de referință
Dioxid de sulf (SO ₂)	metoda standard de măsurare prin fluorescență în ultraviolet
Dioxid de azot (NO ₂)	metoda standard de măsurare prin chemiluminescență

Oxizi de azot (NO _x)	
Particule în suspensie PM ₁₀	procedura de testare pe teren pentru demonstrarea echivalenței metodelor de măsurare cu cea de referință
Particule în suspensie PM _{2.5}	metoda standard de măsurare gravimetrică
Plumb (Pb) Arsenic (As) Cădmiu (Cd) Nichel (Ni)	metoda standard de prelevare și măsurare în fracțiune PM ₁₀ din particule în suspensie
Benzen (C ₆ H ₆)	metoda standard de măsurare a concentrațiilor de benzen
Monoxid de carbon (CO)	metoda standard de măsurare prin spectroscopie în infraroșu
Ozon (O ₃)	metoda standard pentru măsurare prin fotometrie în ultraviolet
Benzo(a)piren (BaP)	metoda standard pentru măsurare bazată pe prelevarea manuală a fracțiunii PM ₁₀ din particule în suspensie
Mercur (Hg)	metoda standard pentru măsurarea mercurului gazos total
Depuneri de: Plumb (Pb) Arsenic (As) Cădmiu (Cd) Nichel (Ni) Mercur (Hg) Benzo(a)piren (BaP) și alte hidrocarburi aromatice policiclice/	metoda standard pentru prelevarea de probe și determinarea conținutului în depunerile atmosferice

B. Demonstrarea echivalenței

Se pot folosi orice alte metode dacă se demonstrează că rezultatele acestora sunt echivalente cu cele ale metodelor de referință prevăzute la poziția A.

C. Standardizarea

Pentru poluanții gazoși, volumul trebuie să fie standardizat la o temperatură de 293 K și o presiune atmosferică de 101,3 kPa. Pentru particulele în suspensie și substanțele care urmează să fie analizate din particulele în suspensie (de exemplu, plumbul) volumul de prelevare se raportează la condițiile de mediu, în particular la temperatura și la presiunea atmosferică înregistrate la data măsurărilor.

CRITERII DE AMPLASARE A PUNCTELOR DE PRELEVARE PENTRU POLUANȚII ATMOSFERICI

I. Evaluarea calității aerului atmosferic și amplasarea punctelor de prelevare pentru măsurarea concentrațiilor de dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie PM₁₀ și PM_{2,5}, plumb, benzen și monoxid de carbon din aerul atmosferic, precum și pentru măsurarea concentrațiilor de arsenic, cadmiu, nichel și benzo(a)piren din aerul atmosferic și din depuneri

A. Generalități

Calitatea aerului atmosferic se evaluează în toate zonele și aglomerările în conformitate cu următoarele criterii:

1. Calitatea aerului atmosferic se evaluează în toate amplasamentele, cu excepția celor enumerate la punctul 2, poziția A, în conformitate cu criteriile stabilite la poziția B. și C. pentru amplasarea punctelor de prelevare pentru măsurările fixe.

2. Respectarea valorilor-limită stabilite în scopul protecției sănătății umane nu se evaluează în următoarele amplasamente:

a) în toate amplasamentele din zone în care publicul nu are acces și unde nu există locuințe permanente;

b) în incinta obiectivelor industriale în cazul cărora se aplică prevederile referitoare la sănătate și siguranța la locul de muncă, în conformitate cu art. 2 alin. (3);

c) pe partea carosabilă a șoselelor și a drumurilor, precum și pe spațiile care separă sensurile de mers ale acestora, cu excepția cazurilor în care pietonii au în mod normal acces la spațiile respective.

B. Criteriile de amplasare la macroscară a punctelor de prelevare

1. Protecția sănătății umane

a) Punctele de prelevare destinate protejării sănătății umane se amplasează în așa fel încât să furnizeze date despre următoarele:

- arealele din zone și aglomerări unde se formează cele mai mari concentrații la care populația este predispusă a fi expusă în mod direct sau indirect, pentru o perioadă de timp semnificativă pentru calculul mediei valorilor-limită;

- nivelurile din alte areale din zonele și aglomerările reprezentative pentru nivelul de expunere a populației în general.

b) Punctele de prelevare se amplasează astfel, încât să se evite măsurarea unor microclimate foarte mici din imediata lor apropiere, astfel încât să fie reprezentativ pentru calitatea aerului pentru un segment de stradă cu o lungime egală sau mai mare de 100 m în cazul punctelor de prelevare din zonele de trafic rutier și egală sau mai mare de 250 m x 250 m, în cazul punctelor de prelevare din zonele industriale, dacă este posibil.

c) Stațiile de fond urban sunt amplasate astfel încât nivelul de poluare să fie influențat de contribuțiile integrate provenind din toate sursele din direcția opusă vântului.

d) Nivelul de fond rural se evaluează prin intermediul punctului de prelevare, care nu trebuie să fie influențat de aglomerările sau de zonele industriale din vecinătatea sa, adică de zonele aflate la o distanță mai mică de 5 km.

e) Evaluarea concentrațiilor provenite din sursele industriale se efectuează prin intermediul punctului de prelevare instalat în direcția vântului în raport cu sursa, în cea mai apropiată zonă rezidențială. Atunci când concentrația de fond nu este cunoscută, un punct de prelevare suplimentar este amplasat în direcția predominantă a vântului.

2. Protecția vegetației și a ecosistemelor naturale

Punctele de prelevare destinate protecției vegetației și ecosistemelor naturale se amplasează la o depărtare mai mare de 20 km de aglomerări sau la o distanță mai mare de 5 km de alte areale construite; instalații industriale, autostrăzi sau șosele principale.

Un punct de prelevare poate să fie amplasat la o distanță mai mică sau să fie reprezentativ pentru calitatea aerului dintr-o arie mai puțin extinsă, din motive care țin de condițiile geografice sau de necesitatea de a proteja unele areale vulnerabile.

C. Amplasarea la microscară a punctelor de prelevare

1. Se aplică următoarele criterii:

a) orificiul de prelevare trebuie să fie degajat (în general liber pe un arc de cerc de cel puțin 270 sau 180 de grade pentru punctele de prelevare la aliniamentul construcției), iar debitul aerului din vecinătatea prelevatorului (în mod normal, situate la câțiva metri distanță de clădiri, balcoane, copaci sau alte obstacole și la cel puțin 0,5 m de cea mai apropiată clădire în cazul punctelor de prelevare reprezentativă pentru calitatea aerului în aliniamentul construcției) nu trebuie să fie obstrucționat;

b) în general, orificiul de prelevare trebuie să fie plasat la o înălțime între 1,5 m (zona de respirație) și 4 m deasupra solului. Amplasarea la o înălțime mai mare poate fi recomandabilă dacă stația este reprezentativă pentru o arie vastă, iar orice devieri trebuie să fie documentate în întregime;

c) orificiul de prelevare nu se plasează în imediata apropiere a surselor de poluare pentru a evita admisia directă de emisii care nu sunt în amestec cu aerul atmosferic;

d) orificiul de evacuare al prelevatorului trebuie să fie plasat în așa fel încât să se evite recircularea aerului evacuat către orificiul de admisie;

e) pentru toți poluanții sondele de prelevare a aerului din zonele cu trafic rutier se amplasează la cel puțin 25 m de extremitatea intersecțiilor majore și la cel mult 10 m de bordura trotuarului; pentru măsurarea concentrațiilor de arsenic, cadmiu, nichel și benzo(a)piren din aerul înconjurător sondele de prelevare din stațiile de trafic rutier se amplasează la cel puțin 25 m de extremitatea intersecțiilor mari și cel puțin 4 m de axul celei mai apropiate benzi de circulație;

f) pentru măsurarea depunerilor în stațiile de fond rural se aplică, pe cât posibil, ghidurile și criteriile EMEP.

2. Suplimentar, la selectarea amplasamentului echipamentului de monitorizare se iau în considerare următorii factori:

- a) sursele de interferență;
- b) securitatea;
- c) accesul la energie electrică și la comunicațiile telefonice;
- d) vizibilitatea amplasamentului în raport cu împrejurimile sale;
- e) siguranța publicului și a operatorilor;
- f) oportunitatea amplasării mai multor puncte de prelevare pentru mai mulți poluanți în același loc;
- g) planurile de urbanism.

D. Documentarea și revizuirea selectării amplasamentelor

Procedura de selectare a amplasamentului trebuie să fie complet documentată în faza de clasificare a tipurilor de stații de prelevare, prin mijloace cum ar fi fotografiile ariei înconjurătoare cu coordonate geografice și hărți detaliate. Amplasamentele se revizuiesc la intervale regulate de timp, cu reactualizarea documentației, pentru a verifica dacă criteriile de selectare rămân valabile în timp.

II. Criteriile de clasificare și amplasare a punctelor de prelevare pentru evaluarea concentrațiilor de ozon

Măsurărilor fixe li se aplică următoarele:

A. Amplasarea la macroscară

Tipul stației	Obiectivele măsurării	Reprezentativitate(*)	Criteriile amplasării la macroscară
Urbană	Protecția sănătății umane: evaluarea expunerii populației urbane la ozon, unde densitatea populației și concentrațiile de ozon sunt relativ ridicate și reprezentative pentru expunerea populației în general	Câțiva km ²	Departe de influența emisiilor locale precum traficul, stațiile de benzină etc. Spații aerisite în care pot fi măsurate niveluri bine omogenizate; spații precum zonele rezidențiale și comerciale ale orașelor, parcurile (departe de arbori), marile bulevarde sau piețe cu trafic foarte redus ori inexistent, spații deschise utilizate în general în amenajările educative, sportive sau recreative.
Suburbană	Protecția sănătății umane și a vegetației: evaluarea expunerii populației și a vegetației situate la periferia aglomerărilor urbane, acolo unde se observă cele mai ridicate niveluri de ozon, la care pot fi expuse în mod direct sau indirect populația și vegetația	Câțiva zeci de km ²	La o anumită distanță de zonele de emisii maxime, în direcția/direcțiile dominante ale vânturilor și în condiții favorabile formării ozonului; în zonele în care populația, culturile sensibile și ecosistemele naturale situate la periferia extremă unei aglomerări sunt expuse la niveluri de ozon ridicate; în cazul în care este necesar, de asemenea, câteva stații suburbane în direcția opusă vântului față de zona de emisii maxime, cu scopul de a determina nivelurile regionale de fond ale ozonului.
Rurale	Protecția sănătății umane și a vegetației: evaluarea expunerii populației, a culturilor și a ecosistemelor naturale la concentrațiile de ozon la scară subregională	Nivelurile regionale sub-	Stațiile pot fi amplasate în localități mici și/sau în zone cu sisteme eco-naturale, păduri sau culturi; reprezentativ pentru ozon, departe de influența surselor locale de emisie amplasate în apropiere, de tipul instalațiilor industriale și a drumurilor;
Fond rural	Protecția vegetației și a sănătății umane: evaluarea expunerii culturilor și a ecosistemelor naturale la concentrațiile de ozon la scară regională, precum și a expunerii populației.	Nivelurile regionale-naționale	Stații situate în areale cu o densitate scăzută a populației, de exemplu ecosistemele naturale, pădurile, la o distanță de cel puțin 20 de km de zonele urbane și industriale și îndepărtate de emisiile locale; evitarea zonelor adecvate de intensificarea formării pe plan local a condițiilor de inversiune în apropierea solului; nu sunt recomandate zonele de coastă cu cicluri pronunțate de vânturi diurne cu caracter local.

Notă: (*) În măsura posibilului, punctele de prelevare ar trebui să fie reprezentative pentru arealele similare care nu se găsesc în imediata lor vecinătate.

B. Amplasarea la microscară

Se aplică procedura privind amplasarea la microscară prevăzută la poziția C, secțiunea 1 la anexă, asigurându-se, de asemenea, că sonda de admisie este poziționată foarte departe de surse precum coșurile furnalelor și la mai mult de 10 m de cel mai apropiat drum, distanța crescând în funcție de intensitatea traficului.

B.1. Documentarea și revizuirea selecției amplasamentelor

Se aplică procedurile prevăzute la poziția D, secțiunea 1 la anexă, efectuându-se verificarea și interpretarea corectă a datelor de monitorizare în contextul condițiilor meteorologice și al proceselor fotochimice care afectează concentrațiile de ozon măsurate la amplasamentele în cauză.

CRITERII DE DETERMINARE A NUMĂRULUI MINIM DE PUNCTE DE PRELEVARE PENTRU MĂSURĂRILE FIXE ALE POLUANȚILOR ATMOSFERICI

I. Criterii de determinare a numărului minim de puncte de prelevare pentru măsurările fixe ale concentrațiilor de dioxid de sulf, dioxid de azot, oxizi de azot, particule în suspensie (PM₁₀ și PM_{2,5}), plumb, benzen, monoxid de carbon în aerul înconjurător

A. Numărul minim de puncte de prelevare pentru măsurările fixe efectuate în scopul evaluării respectării valorilor-limită pentru protejarea sănătății umane și a pragurilor de alertă în zonele și aglomerările în care măsurarea în puncte fixe este singura sursă de informații.

<i>Emisii din surse difuze de poluare</i>				
Populația aglomerării sau a zonei (mii)	În cazul în care concentrațiile maxime depășesc pragul superior de evaluare ^(a)		În cazul în care concentrațiile maxime se situează între pragurile superioare și inferioare de evaluare	
	Poluanți cu excepția PM	PM ^(b) (suma dintre PM ₁₀ și PM _{2,5})	Poluanți cu excepția PM	PM ^(b) (suma dintre PM ₁₀ și PM _{2,5})
0-249	1	2	1	1
250-499	2	3	1	2
500-749	2	3	1	2
750-999	3	4	1	2
1 000-1 499	4	6	2	3
1 500-1 999	5	7	2	3
2 000-2 749	6	8	3	4
2 750-3 749	7	10	3	4

Notă: ^(a) Pentru dioxidul de azot, pulberi în suspensie, benzen și monoxidul de carbon: numărul trebuie să includă cel puțin o stație de monitorizare de fond urban și o stație de tip trafic pentru aerul din zonele cu trafic rutier, cu condiția să nu crească astfel numărul punctelor de prelevare. Se mențin punctele de prelevare unde s-au înregistrat depășiri ale valorii-limită pentru PM₁₀ în ultimii 3 ani, cu excepția cazului în care este necesară reamplasarea acestora datorită unor circumstanțe excepționale, în special amenajarea teritorială.

^(b) În cazul în care concentrațiile de PM_{2,5} și PM₁₀ sunt măsurate la aceeași stație de monitorizare, sunt considerate două puncte de prelevare diferite. Numărul total de puncte de prelevare pentru concentrațiile de PM_{2,5} nu trebuie să fie de peste două ori mai mare sau mai mic decât numărul total de puncte de prelevare pentru concentrațiile PM₁₀.

B. Surse punctuale

Pentru evaluarea poluării în apropierea surselor punctuale, numărul de puncte de prelevare pentru măsurările fixe se calculează pe baza densităților de emisii, a hărții probabile de distribuție a poluării în aerul atmosferic și a expunerii potențiale a populației.

C. Numărul minim de puncte de prelevare necesar pentru măsurările fixe efectuate în scopul evaluării respectării nivelurilor critice pentru protecția vegetației în alte zone decât aglomerările (inclusiv zonele rurale) se va stabili în funcție de nivelul de poluare. Unul dintre aceste puncte fixe de măsurare este stația EMEP.

II. Numărul minim de puncte de prelevare pentru măsurarea în puncte fixe a concentrațiilor de ozon

A. Numărul minim de puncte de prelevare pentru măsurările continue în puncte fixe în vederea evaluării respectării valorilor-țintă, a obiectivelor pe termen lung și a pragurilor de informare și alertă atunci când astfel de măsurători sunt singura sursă de informare.

Populația aglomerării sau zonei	Aglomerare ^(a)	Alte zone ^(a)	Fond rural
< 250,000	0	1	O stație pentru întreg teritoriul Republicii Moldova
250 000-500 000	1	2	-
500 000 -1 000 000	2	2	-
1 000 000 – 1 500 000	3	3	-
1 500 000- 2 000 000	3	4	-

Notă: ^(a) Cel puțin o stație în zonele în care populația poate fi expusă la concentrații maxime. În aglomerări, cel puțin 50% dintre stații trebuie să fie amplasate în zonele suburbane.

B. În contextul monitorizării O₃ la stațiile de fond rural, numărul acestora se determină în conformitate cu topografia teritoriului, aprobate prin acte normative ale Guvernului.

C. Numărul punctelor de prelevare pentru ozon trebuie să fie suficient pentru a permite, în combinație cu alte mijloace de evaluare suplimentară, precum modelarea calității aerului atmosferic și măsurările în același loc ale dioxidului de azot, observarea evoluției poluării cu ozon și verificarea respectării obiectivelor pe termen lung. Numărul stațiilor situate în aglomerări și în alte zone poate fi redus la o treime din numărul menționat la poziția B. În cazul în care informațiile provenite de la stațiile de măsurare fixe constituie singura sursă de informare, trebuie păstrată cel puțin o stație de monitorizare. Dacă dintr-o evaluare suplimentară rezultă că într-o anumită zonă nu este necesară menținerea nici a unei stații, coordonarea cu numărul de stații situate în zonele învecinate trebuie să garanteze o evaluare adecvată a concentrațiilor de ozon din această zonă față de obiectivele pe termen lung.

III. Criterii de determinare a numerelor de puncte de prelevare pentru măsurările fixe ale concentrațiilor de arsenic, cadmiu, nichel și benzo(a)piren în aerul înconjurător

A. Numărul minim de stații de prelevare pentru măsurări fixe necesare

<i>Surse difuze</i>				
Populația aglomerării sau a zonei (mii)	În cazul în care concentrațiile maxime depășesc pragul superior de evaluare ^(a)		În cazul în care concentrațiile maxime depășesc pragul inferior de evaluare	
	As, Cd, Ni	B(a)P	As, Cd, Ni	B(a)P
0-749	1	1	1	1
750-1 999	2	2	1	1
2 000-3 749	2	3	1	1

Notă: ^(a) Numărul trebuie să includă cel puțin o stație de monitorizare de fond urban și o stație de tip trafic pentru aerul din zonele cu trafic rutier, cu condiția să nu crească astfel numărul punctelor de prelevare.

B. Surse punctuale

Pentru evaluarea poluării în apropierea surselor punctuale, numărul de puncte de prelevare pentru măsurările fixe ale concentrațiilor tuturor poluanților se calculează pe baza densităților de emisii, a hărții probabile de distribuție a poluării în aerul atmosferic și a expunerii potențiale a populației.

INFORMAȚIILE CARE URMEAZĂ A FI INCLUSE ÎN PLANURILE DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A CALITĂȚII AERULUI ATMOSFERIC

Informațiile care urmează a fi furnizate conform art. 34 și 35 (planuri privind calitatea aerului)

- 1) Localizarea poluării excesive:
 - a) regiune;
 - b) oraș (hartă);
 - c) stație de măsurare (hartă, coordonate geografice).
- 2) Informații generale:
 - a) tip de zonă (oraș, zonă industrială sau rurală);
 - b) estimarea zonei poluate (km²) și a populației expuse poluării;
 - c) date climatice utile;
 - d) date relevante privind topografia;
 - e) informații suficiente privind tipul de ținte care necesită protecție în zonă.
- 3) Autorități responsabile
Numele și adresele persoanelor responsabile de elaborarea și punerea în practică a planurilor de îmbunătățire.
- 4) Natura și evaluarea poluării:
 - a) concentrațiile observate în anii anteriori (înaintea aplicării măsurilor de îmbunătățire);
 - b) concentrațiile măsurate de la începutul proiectului;
 - c) tehnicile utilizate pentru evaluare.
- 5) Originea poluării:
 - a) lista principalelor surse de emisie responsabile de poluare (harta);
 - b) cantitatea totală a emisiilor din aceste surse (tone/an);
 - c) informații privind poluarea importată din alte regiuni.
- 6) Analiza situației:
 - a) detaliile factorilor responsabili de depășire (de exemplu, transporturile, inclusiv transportul transfrontalier, formarea de poluanți secundari în atmosferă);
 - b) detaliile posibilelor măsuri de îmbunătățire a calității aerului.
- 7) Detalii privind măsurile sau proiectele adoptate în vederea reducerii poluării după intrarea în vigoare a Metodologiei de elaborare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului, aprobate de Guvern:
 - a) enumerarea și descrierea tuturor măsurilor prevăzute de proiect;
 - b) calendarul aplicării;
 - c) estimarea îmbunătățirii planificate a calității aerului și a perioadei de timp preconizate conform necesarului pentru atingerea acestor obiective.
- 8) Detalii privind măsurile sau proiectele planificate sau în curs de cercetare pe termen lung.
- 9) Lista publicațiilor, documentelor, activităților etc. utilizate pentru a suplimenta informațiile necesare conform prezentei anexe.

INFORMAREA PUBLICULUI

1. Agenția de Mediu și Agenția Națională pentru Sănătate Publică asigură comunicarea regulată către public a informațiilor actualizate privind concentrațiile de poluanți și potențialele riscuri pentru sănătatea populației, conform dispozițiilor prezentei legi.

2. Concentrațiile de poluanți puse la dispoziție sunt prezentate sub forma unor valori medii pentru perioade de calculare a mediei corespunzătoare prevăzute în anexa nr. 2. Informațiile prezentate cuprind cel puțin eventualele niveluri care depășesc obiectivele referitoare la calitatea aerului, inclusiv valorile-limită, valorile-țintă, pragurile de alertă, pragurile de informare sau obiectivele pe termen lung referitoare la poluantul reglementat. Se include o scurtă evaluare legată de obiectivele privind calitatea aerului și informații corespunzătoare referitoare la efectele asupra sănătății sau vegetației, acolo unde este cazul.

3. Informațiile privind concentrațiile de dioxid de sulf, dioxid de azot, particule în suspensie (cel puțin PM₁₀), ozon și monoxid de carbon se actualizează cel puțin o dată pe zi și, după caz, informațiile se actualizează o dată pe oră. Informațiile privind concentrațiile de plumb și benzen, prezentate ca valori medii pe ultimele 12 luni, se actualizează trimestrial și, după caz, lunar.

4. Autoritățile publice competente asigură punerea la timp la dispoziția publicului a informațiilor privind depășirile actuale sau prognozate ale pragurilor de alertă, precum și eventuale praguri de informare. Detaliile furnizate cuprind următoarele informații:

- 1) informații privind depășirea sau depășirile observate:
 - punctul sau arealul de depășire;
 - tipul de prag depășit (de informare sau de alertă);
 - momentul începerii și durata depășirii;
 - cea mai mare concentrație orară și, în plus, cea mai mare concentrație medie pe un interval de 8 ore în cazul ozonului;
- 2) prognoza următoarei (următoarelor) după-amiezi (zile):
 - aria geografică a depășirilor preconizate ale pragurilor de informare și/sau de alertă;
 - modificările preconizate ale poluării (ameliorare, stabilizare sau deteriorare), alături de motivele care determină modificările;
- 3) informații privind categoria de populație vizată, posibilele efecte asupra sănătății și măsurile recomandate:
 - informații privind grupurile de populație expuse riscului;
 - descrierea simptomelor probabile;
 - măsurile de precauție recomandate populației vizate;
 - locul unde se găsesc informații suplimentare;
- 4) informații privind acțiunile de prevenire în scopul reducerii poluării și/sau a expunerii la aceasta:
 - indicarea sectoarelor principalelor surse;
 - recomandări cu privire la acțiunile de reducere a emisiilor;
- 5) în cazul depășirilor prognozate, trebuie să se întreprindă măsuri pentru a asigura că detaliile respective sunt furnizate în vederea realizării eficiente a acțiunilor de rigoare.

Președintele Parlamentului

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul Legii privind
calitatea aerului atmosferic

1. Denumirea autorului, și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul Legii privind calitatea aerului atmosferic a fost elaborat de către Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile acestuia

Aerul atmosferic, alături de alte componente ale mediului ambiant, are o însemnătate vitală foarte importantă pentru natură și sănătatea umană. Pentru a asigura o dezvoltare durabilă a mediului și a societății este necesar de a proteja aerul de impactul advers provocat de poluanți.

Elaborarea proiectului Legii privind calitatea aerului atmosferic este fundamentată prin necesitatea transpunerii la nivel național a Directivelor Europene incluse în Acordul de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, ratificat prin Legea 112/2014, și anume:

- Directiva 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (Jurnalul oficial al Uniunii Europene nr. L 152 din 11 iunie 2008, așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015;
- Directiva 2004/107/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 23 din 26 ianuarie 2005), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015.

Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015 de modificare a mai multor anexe la Directivele 2004/107/CE și 2008/50/CE ale Parlamentului European și ale Comisiei stabilesc normele privind metodele de referință, validarea datelor și amplasarea punctelor de prelevare pentru evaluarea calității aerului atmosferic.

La fel, elaborarea proiectului legii privind calitatea aerului atmosferic a fost dictată și de necesitatea aducerii în concordanță a legislației Republicii Moldova și implementării uniforme a Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi, ratificată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr.399/1995.

Necesitatea elaborării și adoptării proiectului Legii privind calitatea aerului atmosferic este condiționată și de atingerea obiectivului privind crearea unui sistem integrat de management al calității aerului și reducerea emisiilor de poluanți în atmosferă cu 30% până în anul 2023, prevăzut în Strategia de mediu pentru anii 2014-2023 (Hotărârea Guvernului nr. 301/2014).

Proiectul Legii prevede crearea cadrului legal în vederea consolidării capacităților instituționale în identificarea și punerea în aplicare a celor mai eficiente măsuri de reducere a emisiilor la niveluri care să minimizeze efectele nocive asupra sănătății umane și a mediului ca întreg, în scopul de a îmbunătăți monitorizarea și evaluarea calității aerului și de a garanta furnizarea informațiilor cu privire la calitatea aerului atmosferic publicului, în corespundere cu prevederile Directivelor Europene menționate mai sus.

Crearea Sistemului Național de Monitorizare și Gestionare Integrată a Calității Aerului (SNMGICA) pe întreg teritoriului Republicii Moldova va permite obținerea datelor veridice privind nivelul de poluare a aerului și va asigura prevenirea dezvoltării unor proiecte publice sau private, care pot avea un potențial impact asupra calității aerului atmosferic în anumite zone sau aglomerări unde limitele emisiilor de poluanți sunt depășite.

La fel, implementarea SNMGICA va contribui la respectarea unuia dintre principiile fundamentale în domeniul protecției mediului ambiant „poluatorul plătește”. În temeiul datelor obținute în cadrul SNMGICA va fi posibilă identificarea agenților economici, în rezultatul activității cărora are loc poluarea aerului. Drept urmare vor fi aplicate măsuri de diminuare sau compensare a efectelor cauzate de poluarea aerului.

Adoptarea și aplicarea legii privind calitatea aerului atmosferic va contribui la realizarea următoarelor Obiective de Dezvoltare Durabilă:

- ODD 3 Sănătate și stare de bine/ ținta - până în 2030, reducerea mortalității și morbidității provocate de produsele chimice periculoase și poluarea și contaminarea aerului și apei.
- ODD 11 Orașe și comunități durabile/ ținta - până în 2030, reducerea pe cap de locuitor a impactului negativ asupra mediului în orașe, inclusiv prin acordarea unei atenții deosebite calității aerului și gestionării deșeurilor municipale și de alt tip.

3. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Elaborarea proiectului rezultă din angajamentele asumate de Republica Moldova prin Acordul de Asociere RM-UE (Anexa XI, Capitolul 16 „Mediul înconjurător”, compartimentul „Calitatea aerului”).

În condițiile ajustării legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, adoptarea actului normativ prin care să se instituie un mecanism de monitorizare și de gestionare a calității aerului, precum și crearea unui sistem național de inventariere a emisiilor de poluanți atmosferici este o soluție optimă pentru îndeplinirea prevederilor Acordului de Asociere RM – UE, în special cu referire la:

- art. 86 din Capitolul 16 ”Mediul înconjurător”, care prevede protecția sporită a mediului care va aduce beneficii cetățenilor și întreprinderilor din UE și din Republica Moldova, inclusiv prin îmbunătățirea sănătății publice;
- art. 87 lit. b) din Capitolul 16 ”Mediul înconjurător”, care prevede cooperarea părților pentru a aborda problemele legate de calitatea aerului;
- art. 87 lit. l) din Capitolul 16 ”Mediul înconjurător”, care prevede cooperarea părților în domeniul sistemelor de monitorizare și de informare în domeniul mediului;
- art. 113 din Capitolul 21 ”Sănătatea Publică”, care prevede cooperarea părților în domeniul sănătății publice pentru a ridica nivelul siguranței sănătății publice și al protecției sănătății umane, ca o condiție prealabilă pentru dezvoltarea durabilă și creșterea economică.

Republica Moldova își apropie treptat legislația națională de standardele Uniunii Europene privind calitatea aerului, inclusiv obiectivele ambițioase și eficiente din punct de vedere economic pentru îmbunătățirea sănătății umane și a calității mediului ambiant. Astfel, proiectul legii privind calitatea aerului atmosferic transpune parțial Directiva 2008/50/EC privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa; Directiva 2004/107/EC privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice și Directiva 2015/1480 de modificare a mai multor anexe la Directivele 2004/107/EC și 2008/50/EC.

În conformitate cu prevederile Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin HG nr. 1171/2018 au fost elaborate tabelele de concordanță la proiectul Legii privind calitatea aerului atmosferic.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Conținutul actului normativ propus: proiectul Legii privind calitatea aerului atmosferic este constituit din 9 capitole (43 articole), 8 anexe și stabilește:

- prin Capitolul I "*Dispoziții generale*", scopul, obiectivele și domeniul de aplicare. Noua lege vine cu un concept nou de creare a Sistemului Național de Monitorizare și Gestionare Integrată a Calității Aerului pe întreg teritoriului Republicii Moldova și introduce principii noi în managementul calității aerului;
- prin Capitolul II "*Atribuții și responsabilități*", atribuțiile și responsabilitățile autorităților competente în coordonarea, elaborarea, actualizarea și implementarea politicii în domeniul protecției aerului atmosferic;
- prin Capitolul III "*Evaluarea calității aerului atmosferic*", necesitatea delimitării teritoriului țării în zone și aglomerări, regimurile și criteriile de evaluare a calității aerului;
- prin Capitolul IV "*Monitorizarea și gestionarea calității aerului atmosferic*", obiectivele monitorizării, principalele condiții de instituire a Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului, clasificarea locațiilor de monitorizare a calității aerului, criteriile de amplasare a stațiilor de monitorizare, criteriile de determinare a numărului minim a punctelor de prelevare în dependență de poluant, regimurile de gestionare a calității aerului, valorile-limită/țintă și pragurile de alertă pentru protecția sănătății umane și Sistemul Național de Inventariere a Emisiilor de Poluanți Atmosferici;
- prin Capitolul V "*Măsuri de protecție a aerului atmosferic*" cerințele cu privire la planurile de calitate/de menținere a calității aerului atmosferic;
- prin Capitolul VI "*Informarea și raportarea*", tipul de informații și rapoarte privind calitatea aerului atmosferic, prin intermediul cărora este informat publicul la acest subiect;
- prin Capitolul VII "*Cooperarea internațională*", bazele cooperării transfrontaliere în asigurarea calității aerului atmosferic;
- prin Capitolul VIII "*Competența în efectuarea controlului. Răspunderea pentru încălcarea legislației privind calitatea aerului atmosferic*", prevederi ce țin de efectuarea controlului de stat în domeniul calității aerului atmosferic, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației și prejudiciul cauzat aerului atmosferic și sănătății populației;
- prin Capitolul IX "*Dispoziții tranzitorii și finale*", termenul de intrare în vigoare și acțiunile pe care trebuie să le întreprindă Guvernul până la intrarea legii în vigoare, actele legislative ce vor fi abrogate după intrarea legii în vigoare.
- prin Anexa nr. 1, lista substanțelor monitorizate.
- prin Anexa nr. 2, standardele privind calitatea aerului atmosferic.
- prin Anexa nr. 3, praguri de evaluare și opțiuni ale regimului de evaluare preliminară.
- prin Anexa nr. 4, obiective de calitate și criterii de agregare a datelor, cât și metode de referință pentru evaluarea concentrațiilor poluanților atmosferici
- prin Anexa nr. 5, criterii de amplasare a punctelor de prelevare pentru poluanții atmosferici.
- prin Anexa nr. 6, criterii de determinare a numărului minim de puncte de prelevare pentru măsurările fixe a poluanților atmosferici.
- prin Anexa nr. 7, informațiile care urmează a fi incluse în planurile de îmbunătățire a calității aerului atmosferic.
- prin Anexa nr. 8, aspectele privind informarea publicului.

5. Fundamentarea economico-financiară

Pentru atingerea obiectivelor legii privind calitatea aerului atmosferic, aplicarea acesteia trebuie sprijinită adecvat. Cele mai mari cheltuieli pentru aplicarea legii se referă la crearea Rețelei Naționale de Monitorizare a Calității Aerului.

Conform estimărilor efectuate de către experții GIZ, pentru aplicarea integrală și uniformă a legii urmează a fi procurate și instalate 18 stații de monitoring automate și 1 stație mobilă, ceea ce implică cheltuieli în sumă de 915000 Euro. Costul analizatorilor, care vor asigura funcționarea stațiilor și efectuarea măsurărilor, este de 1940000 Euro. Cheltuielile pentru laboratorul de referință sunt în jur de 195000 Euro, iar pentru mentenanță și deservirea echipamentului - 25000 Euro. Centrul de monitoring cu echipament TIC (hard și soft) va costa 300000 € ($\pm 50\%$). Astfel, în total, construcția sistemului de monitoring al calității aerului pentru întreg teritoriul țării, conform standardelor internaționale/europene va costa aproximativ 3400000 Euro.

Rețeaua Națională de Monitorizare a Calității Aerului va fi creată eșalonat, deoarece sumele necesare procurării echipamentului sunt mari. Astfel, pentru prima etapă este necesară procurarea și instalarea 1 stații urbane, 1 stații de trafic și a 1 stații mobile. Ulterior vor fi procurate următoarele stații de monitoring. Se planifică că cheltuielile de procurare a stațiilor, analizatorilor, laboratorului de referință și a centrului de monitoring se vor efectua cu suportul partenerilor de dezvoltare. În acest sens, Ministerul colaborează cu GIZ, Delegația Uniunii Europene în Moldova, Ambasada Suediei la Chișinău, Secretariatul Convenției asupra poluării atmosferice transfrontaliere pe distanțe lungi și alți actori internaționali în scopul identificării instituțiilor finanțatoare. Astfel, pînă în prezent Ministerul are confirmată disponibilitatea GIZ de a procura 1 stație de monitoring a calității aerului de "trafic", care va permite lansarea procesului de evaluare prealabilă a calității aerului și divizarea teritoriului țării în zone și aglomerări. Stația de monitorizare va fi donată de către Agenția de Mediu a Statului Federal German din Saxony-Anhalt. Donația se va efectua prin intermediul proiectului „Dezvoltarea Capacităților pentru Alinierea la Obiectivele Climatice ale UE în Țările Parteneriatului Estic (EaP Clima)” implementat de GIZ Moldova.

Din partea Guvernului vor fi asigurate costurile pentru mentenanța și deservirea echipamentului.

6. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare

Proiectul legii privind calitatea aerului atmosferic este unul nou și vine să înlocuiască Legea 1422/1997 privind protecția aerului atmosferic, care va fi abrogată după intrarea în vigoare a noii legi, cu excepția art.11 și art.12, care vor rămâne în vigoare pînă la intrarea în vigoare a Legii privind emisiile industriale; art. 17 alin. (3) lit. b), art. 20 alin. (3) și anexei.

Menționăm că, prezentul proiect conține prevederi doar despre calitatea aerului atmosferic, nu și reglementări privind emisiile de poluanți în atmosferă de pe urma activității agenților economici și autorizarea acestora. Aceste prevederi vor fi cuprinse în proiectul de lege care transpune Directiva 2010/75 privind emisiile industriale, care este la etapa de promovare. În acest fel, autorizarea emisiilor de poluanți în atmosferă va fi parte a autorizației integrate de mediu.

După adoptarea legii, Ministerul va elabora un șir de acte normative pentru punerea în aplicare a legii privind calitatea aerului atmosferic și anume: Regulamentul cu privire la monitorizare și gestionare a calității aerului atmosferic, Regulamentului privind reducerea emisiilor naționale de anumiți poluanți atmosferici, Programul național de control al poluării atmosferice, Metodologia de elaborare a planurilor de calitate a aerului și a planurilor de menținere a calității aerului, precum și proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative în concordanță cu prevederile legii propuse spre aprobare.

7. Avizare și consultarea publică a proiectului

În procesul de elaborare a proiectului de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Proiectul Legii, Nota informativă și Tabelul de concordanță sunt disponibile publicului pe pagina-web oficială a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului www.madrm.gov.md, la rubrica Transparența decizională/Proiecte de documente și pe pagina web www.particip.gov.md.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție (raportul de expertiză anticorupție, nr. ELO20/6852 din 05.10.2020) fiind avizat pozitiv.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul actului normativ a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a legislației (avizul nr.31/02-3-8530 din 17 septembrie 2020). Ca urmare a analizei proiectului, s-a constatat că, proiectul este în acord cu actele UE analizate și acesta și-a atins finalitatea propusă, asigurând transpunerea parțială a Directivei 2008/50/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 21 mai 2008 privind calitatea aerului înconjurător și un aer mai curat pentru Europa (Jurnalul oficial al Uniunii Europene nr. L 152 din 11 iunie 2008), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015 și Directivei 2004/107/EC a Parlamentului European și a Consiliului din 15 decembrie 2004 privind arsenicul, cadmiul, mercurul, nichelul și hidrocarburile aromatice policiclice în aerul înconjurător (Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr. L 23 din 26 ianuarie 2005), așa cum a fost modificată ultima oară prin Directiva (UE) 2015/1480 a Comisiei din 28 august 2015.

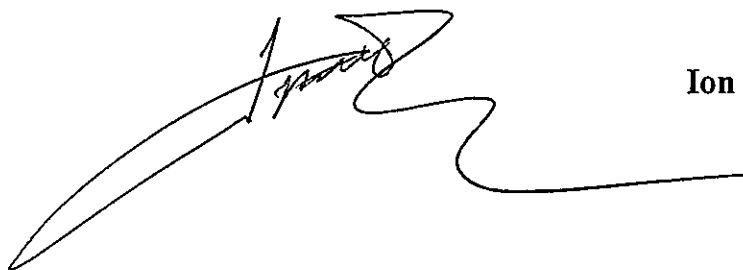
Obiecțiile au fost acceptate și încorporate în textul proiectului național în procesul de definitivare a acestuia.

La avizarea repetată a proiectului de Lege privind calitatea aerului atmosferic, Centrul de Armonizare a legislației (avizul nr.31/02-4-9796 din 28 octombrie 2020) a comunicat lipsa de obiecții.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul de lege a fost supus expertizei juridice (avizul MJ nr. 04/5734 din 03.08.2020; avizul nr.04/8080 din 26.10.2020). Obiecțiile expuse au fost luate în considerație.

Ministru

Ion PERJU